

Ignacijev *put*

GODINA XVII

BROJ I (26)

2001.

Ignacijev put

INFORMATIVNI LIST

za prijatelje DruŹbe Isusove

ISSN 1331- 8500

I/2001., broj 26, godina XVII.

IZDAVAĚ

Provincijalat Hrvatske pokrajine
DruŹbe Isusove
Palmotiaeva 31, HR-10001 Zagreb
p.p. 669

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

o. Mate BoŹinovia, DI

UREDNIĚKO VIJEĚE

Tomislav ĄEuria, DI
Danijel Koraca, DI
Silvije Mudri, DI
Ĺeljko Paša, DI
Vedran Šmitran, DI

TEHNIĚKI UREDNIK

Darko Perkovia, DI

LEKTURA

AnĹa Jakovljevia

TISAK

Toma-graf, Zagreb

SLOG

Ibis grafika, d.o.o., Zagreb

ADRESA UREDNIŠTVA

Jordanovac 110
HR-10000 Zagreb
p.p. 169

NASLOVNA STRANICA

C. Benet: "Sveti Ignacije i prvi drugovi"

ZADNJA STRANICA

Ignacijev moto:
Omnia ad maiorem Dei gloriam
(Sve na vezu slavu BoŹiju)

VELIKANI DRUŹBE ISUSOVE:

Pedro Arrupe

INTERVEIW:

Razgovor s o.
Slavkom
Pavinom, DI

VIJESTI:

IsusovaĹka
klasiĹna
gimnazija
u Osijeku

USKRSNA MEDITACIJA Pobijedio si, Isuse Kriste! 4; **VELIKANI DRUŹBE ISUSOVE** Pedro Arrupe 5; Arrupe o mladom isusovcu 8; **DUHOVNOST** Sv. Ignacije Lojolski kao mistik 8; **INTERVEIW** Razgovor s o. Slavkom Pavinom, DI 11; **IZ POVIJESTI DRUŹBE** Osnutak zagrebaĹkog kolegija DruŹbe Isusove 15; **AKTIVNOSTI MLA-DIH ISUSOVACA** EJIF na Web-u 18; **HODOĚAŠĚA** "Evo mjesta kamo Ga poloŹiše!" 19; **NOVI APOSTOLATI** Internet ovisnost i Crkva 22; **NAŠI** Naši mladomisnici 23; Naši jubilarci 26; Naši pokojni 28; **VIJESTI** Otvorenje novih prostojija IsusovaĹke klasiĹne gimnazije u Osijeku; Podjela sluŹbi akolitata i lektorata; Dodjela poĹasnog doktorata o. Ferdinandu TakaĹu, DI 30–31; **NOVE KNJI-GE** 32; **NAŠ IZBOR S INTERNETA** 34

Poštovani čitatelji Ignacijeva puta!

Čini mi se da svi ljudi vrijeme u kojem žive nazivaju teškim. Tako je nastala redovita uzrečica: "Živimo u teškim vremenima." Tu uzrečicu slušamo i u ovo naše vrijeme. S velikim smo oduševljenjem prije desetak godina pozdravljali pad Berlinskog zida što je simboliziralo pad komunističkog sustava i režima barem u Europi s očekivanjem da će "novi svjetski poredak" koji se tim padom najavljivao donijeti puno "bolja vremena". No brzo smo se morali razočarati. Prijelaz iz komunističkog uređenja i jedno novo, kojem nismo pravo znali ni naziv, a nismo ga htjeli zvati "kapitalističkim", nije išao ni lako niti je donio željeno blagostanje. Obogatili smo jezik jednim novim izrazom jer smo zemlje koje su izlazile iz komunizma nazvali "zemlje prijelaza" ili "tranzicijske zemlje" što je opet postalo znakom gospodarskih i mnogih drugih teškoća.

A u našoj se domovini svemu tome "tranzicijskom" još pridružio vrlo okrutan rat, jedan od okrutnijih u 20. stoljeću. Obranili smo se, očuvali stečenu državu, zasitili se jedne državne uprave i slobodno se opredijelili za "promjene", opet novi prijelaz, okrenuvši kormilo države u suprotnom smjeru, opet s novim nadama. I tako smo dočekali i bučno proslavili prijelaz u novo stoljeće, štoviše, u novo tisućljeće. Kakve li sve dobre želje nismo pri tom izrazili! A kako je počelo to naše novo tisućljeće? Što nam poručuju novine i ostala sredstva koja nam priopćuju svakidašnje događaje? Vrlo porazne stvari, takve da smo počeli s čežnjom misliti na "dobra stara vremena" za koja smo onda mislili da su teška. Mladi ljudi, koji su s toliko domovinske ljubavi i hrabrosti uzeli oružje u ruke i pošli braniti ugroženu domovinu, danas s gorčinom osamljenosti, pa i prezrenosti, dižu ruke sami na sebe i uništavaju svoj mladi život koji su bili spremni žrtvovati za domovinu. Njihova žrtva, barem to oni tako doživljavaju, više nije na cijeni. Štoviše, obuzima ih strepnja da će se netko sjetiti kako njihova borba nije bila pravedna obrana, nego napad, zločin, pa će ih onda predati "pravdi stranaca" da im sudi. Velik broj ljudi obuzima beznađe zbog gubitka zaposlenja, a time i oslonca za vlastiti život, za život svoje obitelji, a da se o nekom blagostanju može samo s gorkim okusom sanjati. Tko je od nas mislio da će toliko godina nakon rata ljudi opet morati stajati u redu kako bi dobili – ne kilogram kave, kao ono davno – nego jedini dnevni obrok u pučkoj kuhinji! A tek razmrskane glave na pločnicima našega glavnog grada! – To su doista teška vremena.

Ne, nisu se vremena mnogo promijenila. Upravo kao što se ni čovjek ne mijenja. Pa tko drugi stvara ta "vremena" ako ne čovjek. No mi koji smo upoznali Svjetlo, Isusa Krista, dobro znamo da je On prije dvije tisuće godina došao kako bi se ta tamna vremena mijenjala. Polako, korak po korak – ali u pravom smjeru. On nam je pokazao taj smjer. To je smjer Njegova puta: iz Galileje u Jeruzalem, na Maslinsko i Kalvarijsko brdo, na križ i u grob. I gotovo? Ne, to nije svršetak! Žestok potres uskrsnog jutra (Mt 28, 2), suncem obasjano Maslinsko brdo i "cvjetna strana Galileje" otvaraju za sva buduća vremena nove putove – putove svjetla i uskrsnuća! Ali do tog svjetla nema drugog puta, drugog prijelaza do kroz tamni tunel križa, patnje i umiranja. Jest, na tom putu smijemo s Isusom moliti: "Oče, ako je moguće, neka me mimoiđe ova čaša" (Mt 26, 39), smijemo s njime zavapiti: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?" No sve neka završi Njegovim riječima predanja: "Oče, u ruke tvoje ..." (Lk 23, 46). I tu se sve smiruje. Tu počinje prijelaz u radost, uskrsni navještaj vječne hvale – Alleluja!

Jest, ova je Zemlja "tranzicijska" – prijelazni tijek prema uviru u uskrsnuće i život. To bismo vam htjeli potvrditi i ovim stranicama novog broja Ignacijeva puta sa željom da vam se rasvijetle svakidašnji putovi, osobito kad zavlada tama. I ona je samo prijelaz!

S tim mislim da vam svima želim sretan Uskrs i obilje svjetla u uskrsno vrijeme – prvo u novom tisućljeću!

Vaš o. Ivan Macan, DI, provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove

Pobijedio si, Isuse Kriste!

Tomislav Ćurić, DI

Kad na Golgoti razapeše Isusa, uz križ stajao je Isusova majka Marija. Srce joj je bilo ispunjeno tugom jer evo, prikovan ostrim čavlima na drvo križa, uzdignut, visio je njezin Sin Bogočovjek. Onaj isti koji je tolikima vratio zdravlje, tužne utješio ispunivši im srca radošću i nadom, koji je slijepima podario vid, glu-hima sluh, tolike gladne nahranio kruhom riječi i kruhom svagdašnjim, a ponižene podigao iz prašine i darovao im dostojanstvo. A evo njega jedinoga dobrog i pravednog sramotno razapeše među zločincima i još mu se izruguju, a Marija majka sve to gleda, čuje i nemoćna je pred prizorom... Odjednom potamni sunce i tjeskoban gusti mrak nasto po svem onom kraju, po svoj zemlji. Plać žena pod križem postade glasniji, bolniji, a dobri Isus svoj duh predade Ocu... Mač boli para srce Marijino, žene joj pomažu primiti u krilo mrtvo tijelo ljubljeno-ga Sina. Čini se – svemu je došao kraj...

No, prvoga dana u tjednu, ranom zoro-m, dok se još sumrak šuljao ulicama, tiho, ali odlučno i žurno koračale su neke žene prema vrtu u kojem bijaše novi grob, a u kojem je u petak bilo položeno mrtvo tijelo Sina Božjega i Marijina. I gle, došavši tamo, ugledaše grob otvoren i prazan. I tu opet sve nanovo započinje!

Pobijedena je smrt! Uskrsnuo je Život! Ništa više ne pritišće mjesto gdje je Isus pokopan. Uzalud su bile postavljene straže, uzalud je pećaćen kamen, ništa nije moglo zaustaviti božansku snagu Uskrsnuća. Grob nije mogao zaustaviti začetnika života, nikla je neuništiva klica novoga Života, Vječnog Života i odgurnula u nepovrat zatorni kamen smrti te doista možemo kli-cati: "Gdje je, smrti, sada žalac tvoj?"

Odviezana su u tom trenutku i uskrsna zvona naših crkava koja i danas bruje o toj Radosnoj vijesti. Zvone istinu uskrsnuća ubi-jenog Boga i to žele navijestiti svima koje nepravedno ubijaju, svima koji trpe, svima koji se prepoznaju u blaženstvima koje je

naviještao Uskrsli, a koja svojom porukom struje i danas u kršćanskim dušama. Zvone i prizivlju duše da žive radosno tu istinu dogođenoga uskrsnuća Isusa Marijina jer biti radostan i sretan iskonski je zov ljudsko-ga i božanskoga u srcima ljudi. Milosni zvuk, pak, uskrsnih zvona ispunja tu čežnju sili-nom istine o bitci koja se odigrala između Života i smrti i gdje smrt ostade pobijedena.

Stoga, veoma je važno da slavljenje Uskrsa doživimo i u dimenzijama svoga vlastitoga iskustva vjere, svoga vlastitog svjedočenja. Trebamo si posvijestiti da Isus i danas živi i djeluje. Mi smo sad njegovi udovi, šalje nas kao i apostole u svijet. Sada Isus, možemo slikovito reći, nema fizički glas, niti fizički izgled, niti može vidljivo nastupiti i stati pred mnoštvo. No, On po nama progovara svijetu, svjedoči istinitost uskrsnuća te želi da to svi ljudi shvate.

Uskrsli nam je također darovao i ulio Duha ljubavi koji nas ispunja da u istom Duhu idemo svijetom i prigrbljujemo sve ljude, naviještajući im najizvrsniji znak otajstva uskrsnuća, tj. jedinstveni dar koji je s tim istim Duhom nerazdvojivo povezan, a to je oproštenje grijeha. Grijeh je zlo i to pri-pada starom svijetu i stvaranju. On u novom svijetu, kraljevstvu Krista Uskrsnulog, nema mjesta i borba protiv njega je sastavni dio svjedočenja istine uskrsnuća. Pavao to dovi-kuje vjernicima crkava koje je osnovao, a po snazi te Božje riječi i nama: "Koji ste uskrsli s Kristom težite za onim što je gore." Uskrsnuće nas također poziva da ga prihvatimo kao dar i milost. Želi nam po iskustvu oproš-tenja grijeha pomoći u novim i kvalitetnijim odnosima prema ljudima oko nas, prema svima onima kojima smo poslani naviještati Evanđelje i koji očekuju od nas radost i snagu i ohrabrenje.

Stoga, recimo Isusu da se radujemo nje-govu uskrsnuću. To nam je sve na svijetu, to je pobjeda ljubavi, osmišljenje svake patnje, temelj nade. Pobijedio si, Isuse! Treba nam tvoje uskrsnuće. Treba nam i naše uskrsnuće. U Uskrsu, doista, i Bog i mi želimo isto. **IP**

Pedro Arrupe

Priredio: o. Mate Božinović, DI

Poštovani čitatelji, prenosimo vam propovijed o. Marka Matića, izrečenu 6. veljače 2001. u kapelici Sv. Josipa u našem kolegiju na Jordanovcu u Zagrebu povodom obilježavanja desete obljetnice smrti o. Pedra Arrupea, vrlo cijenjenoga prethodnika sadašnjega generala o. Petera Hansa von Kolvenbacha. U svom uvodu sâm o. Marko objašnjava razlog za svečano obilježavanje ove obljetnice.

Uvod

U povodu 10. obljetnice smrti o. Pedra Arrupea, general o. Peter-Hans Kolvenbach uputio je 18. siječnja pismo cijeljoj Družbi i zaželio da na blagdan Japanskih mučenika sve zajednice diljem svijeta održe euharistijsko slavlje u znak zahvalnosti za njegov apostolski život i smrt. "Kao i svi proročki svjedoci, otac Arrupe je bio znak protivljenja, neshvaćen ili pogrešno shvaćen u Družbi i izvan nje", ističe o. General.

Bio sam u neprilici što iz bogatoga života o. Arrupea izabrati za kratku homiliju. Svjestan da je svaki izbor uvijek jedna vrsta osiromašenja, dok biraš jedno, napuštaš drugo, odlučio sam pokušati odgovoriti na tri pitanja: Tko je bio o. Arrupe? Što je bilo najznačajnije i najvažnije u njegovu životu? Što nam je kao general htio reći?

Tko je bio o. Arrupe?

Rodio se kao najmlađi i jedini sin u religioznoj obitelji s petero djece 14. studenoga 1907. u baskijskom gradu Bilbaou. Otac mu je bio vrsni arhitekt, čuveni tenor, veliki štovatelj Srca Isusova, ljubitelj duhovnih vježbi koje je obavljao svake godine u Velikom tjednu. Po naravi živahan, otvoren, u društvu zabavan, u socijalnom apostolatu veoma zauzet. Sve će te osobine baštiniti i Pedro. Majka mu je bila žena sveta života. Umrla je kad mu je bilo deset godina. Tom zgodom otac mu je rekao: "Pedro, izgubili ste svetu majku. No mislite uvijek na to da imate u nebu jednu drugu majku koja je još svetija." Osam godina kasnije umro mu je i otac u trenutku kad je procesija Srca Isusova prolazila ispod njegova prozora. Pedro se sjeća da je već od svoje treće godine svake godine sudjelovao sa svojim ocem

u procesiji Srca Isusova. I to će ostaviti tragova u njegovu religioznom životu.

Studira medicinu u Valladolidu i Madridu. S dvadeset godina stupa, 15. siječnja 1927., u novicijat Družbe Isusove (DI) u Loyoli. Nakon izгона isusovaca iz Španjolske 1932. nastavlja studij filozofije i teologije u Belgiji i Nizozemskoj gdje je 1936. zaređen za svećenika. Godinu dana nakon toga odlazi u Ameriku na dvogodišnju specijalizaciju u medicini i psihijatriji. Po završetku specijalizacije odlazi 1938. u Japan, zemlju svojih snova još iz juniorskih dana, u kojoj će ostati sve do 1965. kad je na 31. generalnoj kongregaciji (GK) izabran za Generala DI.

Kao magister novaka u Hirošimi doživjet će atomsku bombu. Postaje superiorom, pa viceprovincijalom i provincijalom u Japanu. Vodi Družbu temperamentno u burnim pokoncilskim vremenima punih 16

Otac Arrupe s papom Ivanom Pavlom II. tijekom susreta provincijala 1982. godine

godina sve do 1981. kad je doživio moždani udar, a pati prikovan za bolesnički krevet punih deset godina sve do uoči blagdana japanskih mučenika kad ga je Gospodin 5. veljače 1991. godine pozvao u svoju i njihovu slavu.

To je okvir života od 84 godine.

Što je bilo najvažnije u njegovu životu?

Prema njegovim vlastitim riječima, jednom je na ovo pitanje odgovorio: "Najznačajniji u mom životu jesu Lourdes i milost zvanja."

Kao student medicine proveo je 1926. godine tri mjeseca u Lourdesu prateći rad kontrolnog ureda. Na svoje je oči vidio čudesno ozdravljenje. Mladić dvadesetih godina u kolicima, sav zgrčen od dječje paralize, uspravio se u trenutku kad ga je biskup u procesiji s Presvetim blagoslovio. Tu je mladi Pedro doživio Božju moć koja zahvaća u povijest. Tu je susreo živog Isusa u euharistiji. Tu se do nogu Majke Božje rodilo njegovo zvanje. Prekida studij medicine i tri mjeseca nakon toga odlazi u novicijat Družbe Isusove u Loyoli. Lourdes je za Pedra ono što je za sv. Pavla bio Damask ili što je za Mojsija bio gorući grm. Ta trostruka milost – iskustvo Boga, blizina euharistijskog Isusa i ljubav Isusove Majke – obilježavat će sav njegov kasniji život i rad.

Što je kao general htio reći nama, svojoj subračići?

Govoreći kasnije kao general o duhovnoj obnovi Družbe na sastanku viših poglavara 1971., ističe: "Prvo pitanje koje nam se postavlja i koje nam se mora postavljati u svim etapama našeg isusovačkog života jest: Gdje smo u pogledu svoga iskustva Boga?" Podsjeća na sv. Ignacija koji traži od svakog isusovca "neka se brine najprije za Boga, a onda za ovaj svoj Institut koji je neki put do njega" (Formula). Uistinu, ono što je Hugo Rahner ustvrdio za Ignacija, da je shvatljiv samo ako se promatra u dodiru s Bogom, to vrijedi i za p. Arrupea. Svjestan da se do takvog susreta s Bogom dolazi po osobnoj molitvi, podsjeća u spomenutom govoru da je potrebno "neumor-

no dozivati isusovcima u pamet da ih samo njihovo zvanje, više nego ikakvo pravilo, ikakva kontrola obvezuje da se mole... Za Družbu je to kriterij vjernosti zvanju." Podsjeća i poglavare na njihovu odgovornost i zahtijeva da sa svakim razgovaraju o njihovom molitvenom životu i da im pomognu naći vrijeme, sredstva i uvjete za molitvu po kojoj se Bog nalazi.

Susret s Bogom odrazit će se uvijek kao "priljubljanje Kristu", veli p. Arrupe. Upitan tko je za nj Isus Krist, odgovorio je: "Za mene je Isus Krist sve. On je bio i jest moj ideal od ulaska u Družbu Isusovu, bio je i ostaje moj put, bio je i još je uvijek moja snaga... Uklonite Krista iz moga života i sve će se srušiti, kao tijelo kojem uzmete kostur, glavu i srce... Isus Krist je prijatelj za me, napose u euharistiji. Misa i molitva pred svetojstvom hrane moje misli i moje djelovanje. To vam objašnjava zašto se ja tako jako čudim idejama nekih ljudi koji se udaljuju od mise i pričesti i hoće to još teološki opravdati. Htio bih vidjeti reakciju sv. Ignacija da čuje takvu glupost!"

Ljubav prema Kristu je osnovna oznaka našeg načina postupanja. "Naš je cilj da postanemo ljudi koji, odgojeni kao Ignacije, u dugom i nikad završenom iskustvu Gospodina, stalno traže i osluškuju Gospodina i koji stječu stanovit natprirodni instinkt gdje je On, a gdje ga nema", govorio je o. Arrupe u svom prvom velikom govoru održanom pod nazivom "Naš način postupanja" na tečaju ignacijanske duhovnosti 1979. Odgojitelji se moraju truditi da se mladi isusovac egzistencijalno susretne s Kristom. O. Arrupe govori o osobnom odnosu, o egzistencijalnoj povezanosti, o dodiru s Kristom: put do takvog susreta je intenzivan duhovni život, prije svega osobna, intenzivna molitva, onakva kakvu je Ignacije upućivao Mariji da ga pridruži svome Sinu. Sam o. Arrupe je volio reći da je njegova trajna molitva za Družbu "da nas Marija pridruži svome Sinu" (u duhu one molitve koju je često ponavljao sv. Ignacije moleći tu milost za sebe).

U posljednjem svom velikom govoru, održanom na tečaju ignacijanske duhovnosti 1981. god. pod naslovom "Ukorijenjeni i utemeljeni u ljubavi", o. Arrupe ostavlja kao oporuku cijeloj Družbi nešto što je kao

sjeme ponio iz svoje roditeljske kuće, a u Družbi kasnije razvijao, a to je štovanje Srca Isusova. Priznaje da je za vrijeme svog generalata iz pastoralnih razloga razmjerno malo govorio o toj temi, a sada potkraj života i generalata osjeća da to ne smije prešutjeti. "Ako želite moj savjet, nakon 53 godine života u Družbi i skoro 16 godina da sam joj vrhovni poglavar, rekao bih vam da ima silna skrivena snaga u toj pobožnosti prema Srcu Kristovu. Svaki od nas treba je otkriti za sebe – ako to već nije učinio – i tada, duboko ponirući u nju, neka je primijeni na svoj osobni život na bilo koji način mu to Gospodin nadahnuo ili podijelio. Tu je izvanredna milost što nam je Bog nuda... Naš bi apostolat dobio novu snagu i mi bismo vidjeli njegove učinke vrlo brzo i u našim osobnim životima i u našim apostolskim djelatnostima. Nemojmo upasti u preuzetnu napast da smatramo sebe iznad jedne pobožnosti koja je izražena u simbolu ili u njegovu grafičkom prikazivanju. Nemojmo se priključiti 'mudrima i umnima ovoga svijeta' od kojih Otac sakriva svoje istine i tajne, dok ih objavlju-

je onima koji jesu ili se čine 'malenima'. Imajmo onu jednostavnost srca koja je prvi uvjet za duboko obraćenje: 'Ako ponovno ne postanete kao mala djeca...' To su Kristove riječi, a mi bismo ih mogli prevesti na ovaj način: ako želite, kao pojedinci i kao Družba, uči u blaga Kraljevstva te ga pomoći izgrađivati izvanrednom uspješnošću, postanite poput onih siromaha kojima želite služiti. Vi tako često ponavljate da su vas siromasi naučili više nego mnoge knjige. Naučite, dakle, od njih ovu veoma jednostavnu zadaću: priznajte moju ljubav u mome Srcu."

Tim riječima o. Arrupe završava svoju oporuku Družbi nekoliko mjeseci prije moždanog udara i prije oproštaja od aktivnog djelovanja. Povjerava Družbu Srcu Isusovu. To se može usporediti s Isusovom posljednjom željom iz oproštajnog govora: "Ostanite u mojoj ljubavi." Nema ljepše oporuke. Blaženi koji to shvate i usvoje! Amen! **IP**

Medaljon s groba o. Arrupea

Arrupe o mladom isusovcu

Priradio: o. Mate Božinović, DI

Na pitanje urednika katoličkih novina "L'Avenire" Silvana Straca: što bi savjetovao mladom čovjeku koji želi stupiti u Družbu Isusovu, P. Arrupe je odgovorio:

"Ne dolazi ako se bojiš,
ne dolazi ako ne ljubiš Crkvu kao majku,
ne dolazi ako misliš da svojim dolaškom Družbi činiš uslugu.

Dođi ako ti je jedina želja Kristu služiti,

dođi ako imaš čvrstu kičmu,

dođi ako imaš razborit, otvoren i

bistar duh,

dođi ako imaš srce veće nego svijet,

dođi ako se znaš nasmijati dobru vicu, a nekad i samome sebi."

"Kako izgleda slika koju imate o mla-

dom isusovcu danas, napose u Europi?" upitao ga je jednom prilikom o. Jean-Claude Dietsch.

"Prije svega treba da je, kako veli sv. Ignacije, 'ostavio djetinjstvo iza sebe', da je imao iskustvo koje svaki dobar mlad katolik u normalnom otvorenom ozračju ima: obiteljski život, vrijeme studija i čak – možda – da je bio duže vrijeme zaljubljen u mladu djevojku, što spada u iskustva mladog čovjeka, koja, razumije se, u Družbi Isusovoj ne može nadoknaditi. Osim toga, a to je važno, mora biti čovjek koji se angažira, koji se osjeća sposobnim preuzeti na se obvezu slijediti Isusa Krista čitavog života i čovjek ideala koji ima želju učiniti nešto velika za Crkvu, za svijet. Konačno: čovjek za druge." **IP**

DUHOVNOST

Sv. Ignacije Lojolski kao mistik

o. Roko Prkačin, DI

Nije rijetkost da se riječ 'mistika', čije značenje potječe od grčke riječi "mystikos" što znači "tajan", povezuje s nečim nestvarnim i sanjaraskim. Naprotiv, katolička mistika označuje dublje upoznavanje tajna vjere koje su skrivene redovitim spoznajama. A mistici u Katoličkoj crkvi svjedoče o duhovnoj i tajnoj stvarnosti koja je istinita i vječna. Za njihovu vjerodostojnost svjedoči i auktoritet Crkve jer je mnoge mistike proglasila svetima.

Sveti Ignacije Lojolski (1491.–1556.) bio je mistik u Katoličkoj crkvi. Njegova je mistika isprepletena s događajima njegova života. O njoj posebno svjedoče njegova pisana djela, kao što su "Duhovne vježbe" (DV), "Autobiografija" (A) i "Duhovni dnevnik".

Razlučivanje duhova u Loyoli

Budući da je Ignacije bio u vojničkoj službi, sudjelovao je u obrani španjolskog grada Pampelone, gdje je bio ranjen 20. svibnja 1521. Liječio se u rodnom dvorcu Loyoli. Na bolesničkom krevetu doživio je mnoga mistička rasvjetljenja i viđenja, koja su posve promijenila njegov život.

Tako su ga zaokupljale razne misli i sanje: "Dok je mislio na svjetovne stvari, bilo mu je jako zabavno, ali poslije kad bi od umora napustio te misli, osjetio bi se prazan i nezadovoljan. No, kad je pomišljao da pođe u Jeruzalem bosonog i da ne jede ništa osim zeleni te da primjenjuje sve ostale strogości, kako je iz knjiga saznao da su radili veliki sveci, osjećao bi utjehu ne samo dok se nalazio u tim mislima nego bi

ostao zadovoljan i radostan i nakon što ih je napustio" (A br. 8). Ispočetka se nije zauzastavljao nad tim različitim doživljajima niti je među njima uočavao kakvu razliku. No, jednom je zgodom primio mistično rasvjetljenje od Boga: "Tada se počeo čuditi toj razlici i navraćati se u mislima na nju. Iskustvom je uočavao da od onih prvih misli ostaje tužan, a od drugih radostan. I naučio je malo pomalo prepoznavati različitost duhova koji su ga nadahnjivali: jedan je sotonin, a drugi je Božji" (A br. 8).

Mistično iskustvo o podrijetlu nutarnjih nadahnuća, tj. jesu li od Boga ili od sotone ili pak od ljudske naravi, postaje ključ Ignacijeva duhovnog života i osobnog duhovnog vodstva (to nazivamo "razlučivanje duhova" ili "razlikovanje duhova", op. u.). A kao mjerilo razlučivanja također služi kako "duhovna utjeha" tako i "duhovna suhoća" (DV br. 316–317) (pod pojmom 'duhovna utjeha', ili samo 'utjeha', razumijeva duhovna teologija i Ignacije osobno stanje radosti u čovjeku koje nastaje isključivo djelovanjem Duha Svetoga, dok pod pojmom 'duhovna suhoća', ili samo 'suhoća', govorimo o stanju koje je suprotno stanju duhovne utjehe, op. u.).

Jedna ga je činjenica utvrdila u dobrim odlukama: "Dok jedne noći bijaše budan, jasno je vidio sliku naše Gospe s Djetetom Isusom. To viđenje, koje je trajalo neko vrijeme, donese mu veliku utjehu" (A br. 10). Isto tako je pričao kako je "osobitu utjehu primao u gledanju neba i zvijezda. To je činio često i dugo, jer je tada osjećao u sebi jako veliku težnju da služi našem Gospodinu (Bogu, op. u.)" (A br. 11). Svi ti mistični doživljaji bili su za Ignacija poziv na djelovanje.

Ignacije je tako, vođen mističnim darom Duha Božjega, "razlučivanjem duhova" (usp. 1 Kor 12, 10), započeo i nastavio svoju duhovnu preobrazbu. Svoje mistično iskustvo i duhovne doživljaje o razlučivanju nutarnjih nadahnuća sazeo je u "Pravilima za raspoznavanje duhova" (DV br. 313–336).

Prosvjetljenja u Manresi

Krenuvši na hodočašće u Jeruzalem Ignacije je 25. ožujka 1522. stigao u gradić Manresu. Tu je ostao duže nego što je nam-

jeravao, više od 10 mjeseci, provodeći vrijeme u pokori i molitvi. Na molitvu se povlačio u jednu spilju na padini brda oko kojega teče rijeka Cardoner. Sam kaže da je "Bog postupao s njime upravo onako kao što učitelj u školi postupa s djetetom kad ga poučava" (A br. 27).

Prvo razdoblje boravka u Manresi proteklo je u "velikom veselju, a da nije imao nikakvu spoznaju unutrašnjih duhovnih stvari (misli se na spoznaje o duhovnom životu, molitvi, pokori i o načinu na koji Bog djeluje u čovjeku, op. u.)" (A br. 20). Molio je po 7 sati dnevno i doživljavao velike utjehe.

Drugo pak razdoblje boravka u Manresi označeno je vrlo teškom duhovnom borbom, sumnjama i skrupulima (pojmom 'skrupuloznost', koji dolazi od lat. scrupulus, što znači 'kamenčić', označavamo stanje čovjeka koji ne osjeća razliku između teškog i lakog grijeha pa je u stalnom teškom osjećaju krivnje i, zbog toga, u strahu od vječne propasti, tj. pakla, op. u.). Pitao se: "Kakav je to novi život koji sada započinjem?" (A br. 21). Jako ga je uznemirivala misao: "Kako ćeš moći podnositi takav život 70 godina?" (A br. 22). Razlučio je da je to zao duh i prestao se obazirati na to njegovo uznemirivanje.

Uz to je okrutna bila borba sa skrupulima jer ga je mučila sumnja da su mu ispo vijedi bile nevaljale. U toj se tjeskobi molio, ali kao da se nebo zatvorilo. Osim toga, doživljavao je snažnu napast da se baci s "ruba provalije" (A br. 24). Oslobođenje od skrupula bilo je plod razlučivanja duhova i Božjeg milosrđa.

Sve su te kušnje spadale u Božju pedagogiju i služile su za Ignacijevu duhovno pročišćavanje i dozrijevanje. On je osobna iskustva o liječenju od skrupuloznosti sazeo u "Pravila glede skrupula" (DV br. 345–351).

Treće razdoblje u Manresi označeno je duhovnim utjehama i mističnim rasvjetljenjima, o kojima sam poimence svjedoči, govoreći o sebi u trećem licu: "Jednog dana... počeo mu se uzdizati um. Kao da vidi Presveto Trojstvo u liku triju tipki glazbala, i to uz tolike suze i takve jecaje da nije mogao njima ovladati (suze i jecaji tipičan su plod osjećaja duhovne utjehe, op. u.)" (A br. 28). Pokazuju se znakovi mistike Troj-

stva, koja je karakteristična za Ignacijevu duhovnost.

"Drugo, njegovu se umu..., uz veliku duhovnu radost, predstavio način kojim je Bog stvorio svijet. Činilo mu se da vidi nešto bijelo iz čega izlazi nekoliko zraka i da Bog iz toga pravi svjetlost" (A br. 29). Ovdje se produbljuje početna mistika stvaranja. On Boga doživljava kao Onoga koji sve nadilazi i koji je svemoguć Stvoritelj od kojega sve dolazi i kojemu se sve vraća.

"Treće... nakon podizanja Tijela Gospodnjega za vrijeme mise ugleda unutrašnjim očima kao neke bijele zrake koje su dolazile odozgo" (A br. 29). Bilo je to gledanje Isusa Krista u Presvetom sakramentu.

"Četvrto, često je i duže gledao unutrašnjim očima Kristovo čovječstvo dok je bio u molitvi" (A br. 29). Tako je Isus Krist u središtu njegovih mističnih doživljaja. Ona pokazuju posebno učenje o Kristu i njegovu djelu otkupljenja. To postaje bitni element njegovog teologije.

Peto rasvjetljenje mu se dogodilo dok je sjedio na obali rijeke Cardonera: "Počeše mu se otvarati oči uma. Nije imao viđenje, nego je shvatio i spoznao mnoge stvari iz duhovnog života i s područja vjere i nabožnosti. A sve to u tako velikom svjetlu da su mu sve stvari izgledale kao nove" (A br. 30). Čitav Ignacijev budući život opečaćen je ovim rasvjetljenjem na Cardoneru. Činilo mu se da ima drugi razum i da je postao drugi čovjek.

Sva ta mistična prosvjetljenja i viđenja, koja je Ignacije imao u Manresi, davala su mu sigurnost i toliko ga utvrđivali u vjeri te je bio spreman za njih i umrijeti. Ona su postala odrednice za njegov život i rad. Brižno ih je ubilježio u svoje "Duhovne vježbe", koje je sastavio na temelju Svetog pisma i svojih mističnih doživljaja.

Viđenje u La Storti

Ignacije je, nakon svećeničkog ređenja 1537. odlučio čekati godinu dana prije nego što odsluži svoju prvu misu kako bi se duhovno pripremio i izmolio od Gospodina da ga stavi uz svoga Sina. Te iste godine Ignacije se zaputio, s dva svoja sudruga, prema Rimu. Došavši do mjesta La Storta, koja se nalazi oko 14 km ispred Rima, svra-

tio se u crkvu da se pomoli. Tu je imao viđenje o kojem svjedoči: "Tada osjeti takvu promjenu u svojoj duši i tako je jasno vidio kako ga Bog Otac postavlja uz Krista, Sinka svoga, da se nipošto nije usudio posumnjati u to da ga je Bog Otac postavio uz Sinka svoga" (A br. 96). Isus se ukazao s križem na leđima. Otac je govorio Isusu: "Želim da ovoga uzmeš za svoga slugu." A Isus je tada kazao: "Hoću da nam služiš." Otac je također rekao: "Bit ću vam milostiv u Rimu" (Fontes Narrative, II, 133).

Taj se mistični događaj pokazuje kao središnji u odnosu prema Kristu. A kako Isus govori u pluralu, "nama", ovo viđenje ima i trojstvenu oznaku. To sjedinjenje s Trojstvom po Kristu postaje misitično svjetlo vjere i znak trojstvene mistike kod Ignacija. Otac nebeski sjedinjuje ga s povijesnim Isusom koji nosi Križ i poziva ga da mu služi. Tako je Ignacije pozvan na mistiku sjedinjenja i služenja pod zastavom križa.

Zaključak

Na koncu možemo reći da je sveti Ignacije Lojolski veliki mistik u Katoličkoj crkvi. Njegova je mistika u prvom redu apostolska jer je usmjerana na djelovanje i služenje. Kontemplacija je u službi akcije i treba biti kontemplativan u djelovanju. Ignacijeva mistika je trojstvena jer se povezuje s Ocem po Sinu u Duhu Svetom. Bog je uvijek veći od svih doživljaja i spoznaja, On je Stvoritelj, od kojega sve dolazi. Boga valja tražiti u svim stvorenjima. Njegova je mistika posebno povezana s povijesnim Kristom, koji je središte povijesti spasenja. Biti s Kristom i njemu sličiti, biti s njim sjedinjen i njemu s ljubavlju služiti pod zastavom Kristova križa, to su Ignacijevi ideali. **IP**

Razgovor s o. Slavkom Pavinom, DI

Razgovor vodio: Darko Perković, DI

Otac Slavko Pavin živi i radi u isusovačkoj rezidenciji u Palmotićevoj ulici. Ondje je posebno zami-jećen zbog svoga duhovničkog apostolata među vjernicima diljem Hrvatske. Zamolili smo ga za razgovor o radu kojim se bavi.

Poštovani o. Pavin, kojim biste izrazom najprikladnije opisali apostolat kojim se bavite? Neki su skloni nazivati Vašu sobu, u koju dan za danom dolaze mnogi da bi s Vama razgovarali, "duhovnom ambulantom". Što, dakle, radite kao svećenik Družbe Isusove?

Čitav moj apostolat mogao bih opisati kao neposrednu duhovnu pomoć koju nastojim pružiti onima koji traže Boga.

U sklopu predavanja u kolegijima o duhovnom vodstvu i teologiji križa nastojim teoretski pojasniti studentima kako uspostaviti osoban odnos prema Bogu, posebno u teškim trenucima i kako oni onda ovim stečenim znanjem mogu pomoći drugima.

U duhovnim vježbama u kojima provedem veći dio godine nastojim pomoći ljudima da prepoznaju u kakvu su odnosu prema Bogu ovoga trenutka nalaze.

Dolaze razne vrste ljudi: svake dobi, spola i staleža. Često mi dođe na pamet Isus koji se susretao s običnim ljudima i pomagao im na najrazličitije načine, koji se sažalijevao nad mnoštvom jer "bijahu kao ovce bez pastira, pa ih mnogo čemu poučavaše". U razgovorima s pojedincima nastojim shvatiti kakvo je njihovo konkretno duhovno i duševno stanje i pomoći im da upoznaju Božju prisutnost u svom životu, Božje djelovanje, što je konkretno za njih volja Božja da bi je prihvatili i tako oblikovali svoj život.

Pokušavam u razgovoru s ljudima jednostavno primijeniti na konkretne živote ono što je bit ignacijanske duhovnosti: u svemu tražiti i naći Boga.

Danas sve Vaše vrijeme zauzimaju i po mjesecima unaprijed dogovorene duhovne obnove, duhovne vježbe po cijeloj Hrvatskoj, a i šire, a dnevno, dok ste u Zagrebu, sate i sate provodite u duhovnim

razgovorima s najrazličitijim osobama. Kako je došlo do ovolikog razvoja Vašeg apostolata – je li on san Vaših bogoslovskih dana koji se ostvario, nekakav poseban životni put koji Vam je Bog s vremenom namijenio ili pomalo i jedno i drugo?

Kao dječak doživio sam svoga župnika pred oltarom kao onoga koji sve nas vodi Bogu – tada je svećenik leđima bio okrenut narodu – Boga, koji je pred njim u svetohraništu, daje nama. Kad sam došao u sjemenište, doživio sam duhovne vježbe poput bljeska Božjeg svjetla na čitav moj život i prepoznao što Bog traži od mene koji se spremam biti svećenik. Želio sam biti pravi svećenik i vjerovao sam da ću to moći bolje ostvariti u Družbi Isusovoj. Tako sam zamolio poglavare da me prime za Družbina kandidata. Kad sam studirao na Jordanovcu, uvijek su me zanimali oni posljednji razlozi i zadaci života i kako uspostaviti i živjeti osobni odnos između čovjeka i Boga. Rado sam sudjelovao u kružoku o razlikovanju duhova koje je vodio o. Miljenko Belić. Poslije ređenja odmah sam poslan za duhovnika na Šalatu, a odatle, kada se otvorilo naše malo sjemenište, na Fratrovac. U prvim duhovnim vježbama od osam dana, koje sam kao mladomisnik davao skupini sestara Karmelićanki Božanskog Srca, s. Mirjana Kukuljan pitala me kako dugo već dajem duhovne vježbe jer "vidi da imam velikog iskustva u tom poslu". Tada su me ljudi počeli tražiti da dajem duhovne vježbe i ja sam sve svoje slobodno vrijeme davao duhovne vježbe. Poslije pet godina rada u sjemeništima: na Šalati, na Fratrovcu i u Dubrovniku, poslan sam obaviti u Rimu treću probaciju pod vodstvom poznatog učitelja duhovnosti o. Michela Ledrusa. Tu sam se susreo s o. G. C. Federicijem, o. Flickom i o. Alsegyjem koji su u domu duhovnih vježbi u Galloru

davali mjesečne duhovne vježbe tijekom cijele godine svećenicima, redovnicima, redovnicama, laicima. Po završetku treće probacije studirao sam duhovnost na Gregorijani. Plan je bio da se nakon studija bavim obiteljskim apostolatom. No, zbog nekih teškoća koje su tada nastale, poslan sam u Opatiju za superiora i upravitelja Doma duhovnih vježbi. Otac provincijal Galauner mi je savjetovao da počnem davati duhovne vježbe svećenicima, a o. Johler, koji je već bio u Austriji, savjetovao mi je da tijekom zimskih mjeseci započnem s mjesečnim duhovnim vježbama. Poslušao sam i jednoga i drugog. Tako je moj put i moj posao u Pokrajini DI bio nekako zacrtan.

Ono što me je podržavalo u apostolatu duhovnih vježba jest spoznaja da svaki čovjek i njegov posao toliko vrijedi koliko se otvorio Bogu kao svom vječnom smislu i koliko je spreman čitav se dati Bogu i živjeti samo za njega. A takvo iskustvo najčešće se stječe baš u duhovnim vježbama. Tako doživljavam da su duhovne vježbe duša i našega duhovnog života i plodnosti svih naših aktivnosti.

Čini se da je Bog čitav moj životni put vodio tako da je sve bilo okrenuto prema ovome što radim: nakon studija trebao sam biti predstojnik obiteljskog instituta. No, zbog nekih ljudskih čimbenika to nisam mogao biti, nego sam poslan za upravitelja Doma duhovnih vježbi u Opatiju. Kao svom sociju provincijal o. Karaman mi je rekao: "Da sam znao da si toliko okupiran ljudima, ne bih te stavio za socija!" Kao poglavar u Osijeku intenzivno sam se dao na duhovne poslove: tijekom 7 godina stalno sam svećenicima držao duhovne obnove, više tečajeva duhovnih vježbi, kateheze mladima, održavao tjedne kružoke za produbljenje vjere, tjedne biblijske sastanke, vodio molitvenu zajednicu... i pri svemu tome osjećao se kao riba u vodi. No, kada me provincijal Kušan stavio za rektora na Šalatu, dobio sam srčani udar. Dok sam se oporavljao na Thalassoterapiji u Opatiji, nadbiskup riječki je htio da budem duhovnik njegovim bogoslovima jer "me poglavari sigurno više neće staviti na odgovorne službe". No provincijal mi je našao mjesto duhovnika na Jordanovcu. U jednim duhovnim vježbama kardinal Kuharić je rekao da sam sigurno

po providnosti dobio infarkt jer sada radim posao za koji mi je Bog dao karizmu. Tako je i moje zdravstveno stanje puno utjecalo na posao koji obavljam.

Što biste rekli, koliko je danas izrazito duhovnički apostolat kojim se bavite potreban Crkvi u Hrvata? Kakvo je Vaše iskustvo?

Ako je praktična vjera temelj našega ljudskog, kršćanskog i redovničkog života, onda je duhovnički posao koji pomaže da se ta praktična vjera rodi i podržava, da ljudi pronađu put kojim ih Bog vodi i idu tim putem, očito od bitne važnosti.

Kad analiziramo Isusov način rada, onda nam postaje jasno da je Isus došao vratiti vjeri njezino dubinsko značenje. Nastojao je vjeru okrenuti od izvršenja zakona do življenja od ljubavi, od vanjštine okrenuti prema nutрини. Poticao je ljude da u "intimni svoje ložnice" prepoznaju Oca i susretnu se s Njime.

Naš narod je prilično religiozan. No, isto tako jako je razdiran snažnom osjećajnošću. Ako mu se jasno pokaže Božji put, ići će njime. Ako se izgubi nošen snagom svoje osjećajnosti, izranit će se i lutat će. Srednja generacija i oni koji ulaze u treću dob posebno je ranjena i izgubljena: rasla je pod pritiskom agresivnog ateizma i pod tim pritiskom ili se slomila ili je krivo usmjerena. A djeca te generacije stasaju kao zreli ljudi koji nemaju jasnu sliku o ljudskim i kršćanskim vrijednostima. Za svakog duhovnika velika je radost takvim ljudima otvoriti oči za prave vrednote, pokazati im Kristov put i način kako će moći ići tim putem i tako se u punini ostvariti.

O. General mi je u posljednjih osam godina triput pisao u službenim pismima o važnosti apostolata duhovnih vježbi i o važnosti duhovne obnove našega naroda koji nakon pedesetogodišnje komunističke indoktrinacije nosi u sebi veliku duhovnu prazninu i dezorijentiranost.

Smatrate li da bi se, s obzirom na potrebe, duhovničkim radom trebalo baviti više i ozbiljnije, da bi se trebalo u nj uključiti više svećenika, a posebno bih molio Vaš osvrt na zalaganje Družbe Isusove u tome?

Od kako sam prvi put poželio biti svećenik, uvijek sam smatrao da svećenik mora najprije biti svećenik, baviti se na prvom mjestu duhovnim poslom. Želio sam uvijek biti samo svećenik. I kad bih mogao birati mnoge poslove koje danas svećenici obavljaju, uvijek bih izabrao baš onaj tipično svećenički, duhovnički. U čitanju na spomendan svetih Bazilija i Grgura ovaj posljednji kaže kako je bio ponosan nadimkom koji su im drugi dali: "kršćani". Mislim da bismo mi svećenici trebali biti prije svega i nada sve ponosni nadimkom "svećenici".

Naša Pokrajina Družbe Isusove relativno je mala, a potrebe su odviše velike. Pogotovo stoga što vodimo dvije akademske institucije: Teološki institut i Filozofski fakultet. Da bi se pojedinac mogao baviti apostolatom duhovnih vježbi, mora se gotovo otrgnuti od drugih poslova koji mu se spontano nameću.

Otac General u spomenutim pismima naglašava da u našoj Pokrajini DI treba formirati skupinu mladih patara koji će isključivo davati duhovne vježbe i tako pomoći duhovnoj obnovi našega naroda.

Kao instruktor treće probacije svim probacionistima sam preporučivao (koji to već nisu napravili) da napišu duhovne vježbe ili tematski ili određenoj skupini koju imaju pred očima.

U veljači ove godine na Europskoj konferenciji isusovaca o duhovnim vježbama primijetio sam kako je u većini europskih pokrajina Družbe Isusove apostolat duhov-

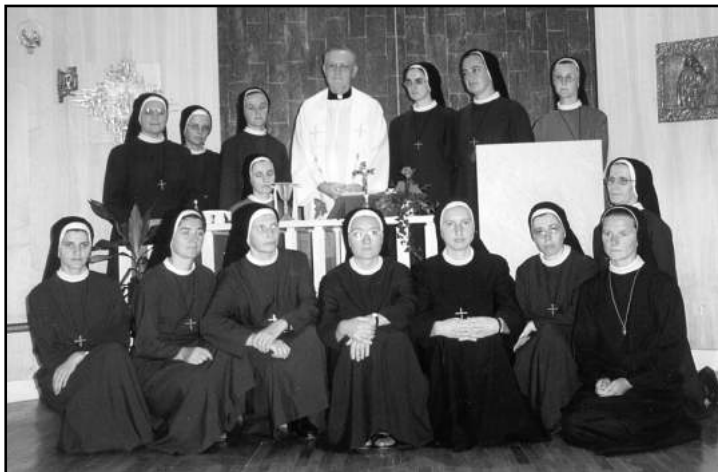
nih vježba organiziran kao timski rad; najviše se prakticiraju tzv. osobno vođene duhovne vježbe u kojima istodobno sudjeluje veći broj patara kao osobni voditelji egzercitanata.

Koliko će se u našoj Pokrajini razvijati apostolat duhovnih vježbi, mislim da najviše ovisi o mudrom vodstvu Pokrajine koje će pronaći pravu mjeru i usmjeriti pojedince u jednom ili drugom pravcu, ali i o pojedincima koji će u tom apostolatu otkriti njegovu pravu vrijednost i smoći snage za nj se odlučiti.

Držite li da isusovci kao baštinici osobite duhovnosti sv. Ignacija imaju nešto više za ponuditi kao duhovnici i koliko je to dio isusovačke karizme? Kako se to vidi u Vašem radu?

Danas susrećemo priličan broj ljudi koji bi htjeli doći do svetosti, kako se kaže, na "horuk". Vole biti poneseni, zahvaćeni, vole da netko drugi napravi ono što trebaju oni sami napraviti. Nemaju povjerenja u sebe i u milost koju im Bog daje, nego, usudio bih se reći, traže neku magičnu formulu, čudesni zamah koji će im pomoći da se oslobode stanja u kome se nalaze i da se nađu u novom stanju u kome bi željeli biti. S druge strane, više puta sam doživio da ljudi dolaze tražiti duhovnu pomoć s napomenom da ne žele nikakvih eksperimenata, da žele poći sigurnim, prokušanim putem. Obično znam ponavljati da je Bog najveća, da ne kažem najtvrda stvarnost i

da se Bog sigurno može pronaći samo u konkretnoj stvarnosti. Ignacijanska duhovnost upravo to naglašava: Boga možeš pronaći svugdje, ali da bi ga pronašao, ne trebaju se mijenjati prilike oko tebe nego se trebaš

Velike duhovne vježbe sestara sv. Križa na Krku pod vodstvom o. Pavina (u sredini)

promijeniti ti. Pomoći čovjeku da to uvidi, uvjeriti ga da se može pomoću milosti mijenjati i tako susresti sa svojim Bogom i živjeti s njime – to je jednostavna i sigurna formula ignacijanske duhovnosti da čovjek tražeći može pronaći Boga.

Kako se postaje duhovnik Vašega formata – studijem, molitvom...? Oko čega bi mladi isusovci trebali nastojati kako bi kroz svoju formaciju zadobili kvalitete potrebite za dobro obavljanje duhovničkog zvanja? Koje su uopće, po Vašem mišljenju, to kvalitete?

Ne znam o kakvom se to formatu ovdje radi, no jedno je najvažnije: da bi mogao pomoći da drugi prepozna Boga u sebi, moraš ga najprije ti pronaći u samom sebi. Da bi mogao drugoga poučiti kako će surađivati s milošću, moraš ti sam naučiti surađivati s milošću. Da bi mogao drugome pomoći da pođe putem poniznog čišćenja od grijeha, moraš sam biti svjestan svojih grijeha, pogrešaka, nesavršenosti i neostvarenosti i svakodnevno se protiv njih boriti. Osim toga, potrebno je u svakom čovjeku, bez obzira na njegovo duhovno, psihičko i fizičko stanje, prepoznati ljubljeno dijete Božje, htjeti mu pomoći i moliti da ti Bog u tome pomogne, da te prosvijetli, da te ojača, da te oplemeni, da te učini dostojnim tako velike zadaće da budeš Božji suradnik i Božji pomoćnik drugom čovjeku na njegovu putu prema Bogu.

Potrebno je, uz to, dakako, poznavati osnovne zakone duhovnosti i psihologije, zakone međuljudskih odnosa i zakone duhovnog vodstva.

Što se tiče mladih isusovaca, mislim da je potrebna mudrost razlučivati ljestvicu vrednota kada se radi o poslovima. Kao što sv. Ignacije kaže da "treba više cijeniti one vrline koje nas povezuju s Bogom od onih koje nas čine sposobnima za neki posao", tako mi se čini da vrijedi usporedba i za same poslove: više treba cijeniti one poslove po kojima izravno pomažemo ljudima da se povežu s Bogom od onih koje nas ili njih čine prikladnima za bilo koje druge poslove. Isto tako trebamo biti više na raspolaganju onima koji traže Boga, nego onima koji ga ne traže i kojima ga mi

možda namećemo. U Evanđelju čitamo kako je Isus ostavljao mnoštva i išao onima koji su s vjerom tražili od njega pomoć, primjerice Jair, satnik... Dakako da u konkretnim prilikama treba prepoznati tko to uistinu traži ili ne traži Boga i kako mu konkretno pomoći.

Na kraju, podijelite s nama neki dragi ili tužni doživljaj iz Vašega duhovničkog života. Možda nam on na osobit način progovori o Vama i o Vašem radu.

Jedan provincijal mi je rekao da bi bilo vrlo zanimljivo opisati sve moje susrete s ljudima koji mi dolaze. No to je praktično nemoguće jer su ti razgovori redovito vezani uza stvari savjesti pa ih je često nemoguće autentično prenijeti drugima, iako bi, vjerujem, mnogima to bilo od koristi.

U jednim duhovnim vježbama, oko 6 sati ujutro, pokuca mi netko na vrata. Nakon nekoliko minuta uđe mladi čovjek, profesor, sjedne i plače. Veli mi da te noći gotovo ništa nije spavao. Da je shvatio kako do sada nije bio ni čovjek ni kršćanin. Ali da se sada želi ispovjediti i započeti živjeti. I počeo je novi život.

Jedna djevojka koja se prije nekoliko godina obratila nazove me telefonom i plače, želi razgovarati. Kad smo se susreli, kroz plač priznaje da se ona zapravo i nije obratila, da nije ni kršćanka, da nikoga ne voli i da sve radi iz sebičnosti. Pogledao sam je smireno i radosno rekao: "Sada se sigurno obraćaš i sada je Bog sigurno s tobom!"

U duhovnim vježbama moja je soba bila ispod dvorane za predavanja. U duhovnim vježbama za mlade subotom sam znao sam ispovijedati i do 2 ujutro. Povremeno sam čuo pomicanja stolica. Zapitao sam jednog penitenta što se gore događa. Odgovorio mi je da su u dvorani svi egzerцитanti i da svi mole za onoga koji se trenutno ispovijeda.

Moja radost je velika kada prepoznam što pojedinac treba napraviti i kada on prepozna kojim putem krenuti. Moja žalost i muka velika je onda kada ljudi dolaze i traže pomoć, a nemaju snage učiniti što treba: ući u dubinu svoga srca i tu se susresti s Bogom. **IP**

Osnutak zagrebačkog kolegija Družbe Isusove

Vedran Šmitran, DI

Kad se sv. Ignacije Loyolski zajedno s "prvim prijateljima u Gospodinu", kako je nazivao prvu skupinu oduševljenih mladih ljudi koji su se okupili na njegov prijedlog, velikodušno i neopozivo predao na službu Crkvi, stavivši se na potpuno raspolaganje Vrhovnom svećeniku, a gledajući u svemu služenje Kristu Kralju, možemo pretpostaviti kako je, uz svu spremnost na najrazličitije zadatke, već imao neku okvirnu strategiju za mladu Družbu Isusovu. U prvom planu stajale su misije u dalekim nekršćanskim zemljama. Konačno, i sam papa Pavao III. naložio je Družbi: "Idite, i zapalite čitav svijet" (usp. Lk 12, 49)! Međutim, nije trebalo dugo da novoosnovani Red dobije prvi 'nepredviđeni' zadatak – odgoj i školstvo. Uskoro će Družba postati glasovita upravo po radu s mladima u svojim kolegijima širom kršćanske Europe, ali i drugdje u svijetu. A što je bilo u našim krajevima? Na početku 17. stoljeća najveći dio Hrvatske još uvijek je pod turskom okupacijom, a ni u onom 'slobodnom' dijelu nije bilo puno bolje. Dapače, povijest je zabilježila slučajeve kada su kmetovi pred nametnutim teretima od feudalnih gospodara bježali čak i s onu stranu granice! Dakako, o nekom ozbiljnijem školstvu u takvim prilikama teško je bilo i pomisliti (iako i tada neke škole koliko-toliko djeluju, npr. kod pavlina u Lepoglavi ili na zagrebačkom Kaptolu). Imajući sve ovo u vidu, jasno je kako odluka ondašnjega zagrebačkog gradskog poglavarstva o pozivanju mladog, ali već glasovitoga reda Družbe Isusove na Grič nije bila samo želja za prestižom nad kaptolskom gospodom sa susjednoga brežuljka, već i izraz nasušne potrebe.

Već 1601., koristeći boravak na državnom saboru u Požunu (Bratislava), izaslanici s Griča uputili su molbu za dolazak isusovaca u njihov grad. Posrednik između njih i

o. Alfonza Carille, DI, austrijskog provincijala, bio je o. Ivan Žanić, DI (Zanitus), koji će kasnije ponijeti najveće zasluge u osnivanju zagrebačkog kolegija (Žanić je po svojoj prilici bio Slovak, ali postoji i teza o njegovu hrvatskom podrijetlu). Međutim, čini se kako o. Carilla i nije baš imao previše sluha za njihove molbe. No, Providnost je htjela da se sljedeće, 1602., u Pragu zajedno nađu izaslanici gradske općine Miško Vernić i Ivan Krušelj, ali i ugledni prijatelj Družbe, ban Ivan grof Drašković, te o. Alfonz Carilla. Ban Drašković nagovori ovu dvojicu da iskoriste zgodnu priliku te u ime grada zamole o. Provincijala da pošalje 'izvidnicu' u Zagreb. Iako su poslušali bana te uz molbu još obećali kako će grad isusovcima rado dati crkvu Majke Božje, nekoliko manjih prebenda, nekoliko vrtova, i što je najvažnije, gradilište za budući kolegij i škole s pravom bismo mogli posumnjati u uspješan ishod ovih molbi da se za njihovo ispunjenje nije zauzeo i sam Drašković, osobno preporučivši stvar Carilli u ime Kraljevine i hrvatskoga plemstva. I doista, te iste 1602. o. Ivan Žanić poslan je u Zagreb da razvidi prilike. Za pomoćnika mu dodijeliše jednoga Hrvata, o. Petra Vragovića, DI. Za nekoliko dana provedenih u Zagrebu Žanić je riješio barem jednu stvar – našao je mjesto koje bi najbolje odgovaralo za budući kolegij s crkvom i školama, i to tamo gdje se sastaju istočni i južni gradski zidovi. Brzi odlazak dvojice otaca donio je veliku žalost među građanima koji su se nadali kako će ova dvojica ostati i započeti s radom. Jedini koji je mogao donijeti konačnu odluku o tome bio je tadašnji general i jedan od najvećih isusovačkih generala uopće, o. Klaudije Aquaviva (1543.–1615.). Iako se Žanić uistinu zauzimao (preko Beča) za osnivanje kolegija, ukazujući na važnost Zagreba, postojale su objektivne i ne tako male poteškoće. Prije svega, Zagreb nije imao zaklade iz koje bi se mogao izdržavati kolegij, a to je bio

preduvjet za besplatno školovanje daka, kako je to već bio običaj (ali i pravilo) u isusovačkim zavodima. Valja imati na umu kako je u to vrijeme pred Aquavivom stajalo barem još dvadesetak sličnih molbi kojima Družba nije mogla udovoljiti. Ipak, ona zagrebačka uzeta je na razmatranje. Ovdje treba reći kako je o. Aquaviva, zahvaljujući prije svega ljudima iz trgovine i diplomacije, bio prilično dobro upućen u težak položaj hrvatskog naroda izmučenog u stalnim borbama s Osmanlijama. O njegovoj sućuti i brizi zbog takvih prilika saznajemo iz njegovih pisama, ali i iz činjenice kako je upravo tih godina naložio mladom isusovcu, Pažaninu o. Bartolu Kašiću, da sastavi prvu slovniciu hrvatskog jezika. Također, opravdano je misliti kako je gajio nade da bi kolegij u Zagrebu bio na pomoć katolicima koji su se nalazili pod turskom okupacijom. Pošto je pretresao stvar sa svojim asistentima, odluka je pala: u Zagrebu se osniva kolegij! Učinjena je iznimka, a dobrom Bogu i patri- ma koji će biti poslani u Zagreb ostavljeno je na brigu da pronađu ili sagrade zgrade i osiguraju sredstva za život.

Za ovaj pothvat nanovo su određeni oci Žanić i Vragović. Ostalo je zapisano kako su putem do Zagreba obratili dva heretika, ispovijedali vjernike te u vjeri utvrđivali nestalne. Glas o njihovu dolasku i djelovanju bio je brži od njih pa kad su konačno stigli, radosti nije bilo kraja. Mnoštvo građana izašlo im je u susret, a gradsko vijeće svečano ih je pozdravilo. Bilo je to 28. listopada 1606., na blagdan Sv. apostola Šimuna i Jude Tadeja, četiri godine nakon njihova prvog dolaska u Zagreb.

Gradsko vijeće našlo je za Žanića i Vragovića prvi smještaj u kući gradskoga suca Baltazara Vlahovića, a njega je ovlastilo da se o gradskom trošku brine za hranu, odijelo i druge potrepštine svojih gostiju. Patri se odmah prihvatitiše posla: uz dozvolu gradskog župnika propovijedali su u crkvi Sv. Marka, ispovijedali gradski i seoski svijet, pohađali bolesnike, tješili umiruće, poučavali čitave obitelji u kršćanskom življenju i vjeri, mirili zavađene i rješavali vjerske sumnje. Znamo kako su, recimo, u dva posljednja mjeseca 1606. priveli katoličkoj vjeri šest luterana. Dodajmo k tomu još i činjenicu da je isusovačka prisutnost u Zagrebu

potakla svojevrstu obnovu redovničkog života u nas. Zgodan primjer je franjevački samostan na Kaptolu, u to vrijeme pust i prilično ruševan. Ovakva situacija potaknula je velikog prijatelja franjevac, bivšega bana Tomu grofa Erdödyja, da za svoga boravka na saboru u Bratislavi pismeno upozori ugarskog franjevačkog provincijala da odmah pošalje nekoliko braće u Zagreb jer će inače biskup Bratulić njihov samostan i crkvu dati isusovcima (međutim, to nije bila želja samih isusovaca, ponajprije zbog zahvalnosti prema gričkoj općini). Erdödyjev savjet urodio je dobrim plodovima – franjevački provincijal poslao je iz Ugarske nekoliko braće koja su velikom žurbom ("maximis itineribus") stigla u Zagreb. Samostan i crkva se obnoviše, a nešto kasnije slična stvar dogodila se i sa zapuštenim samostanom u Varaždinu.

Iako ne treba sumnjati u savjesnost kojom se gradski sudac Vlahović brinuo za svakodnevnne potrebe isusovaca, kuća je iz dana u dan, kako to već i biva, postajala sve tjesnijom. Zato im gradski senat stavi na raspolaganje jednu napuštenu kuću ruševna krova. Budući da se sada pokazala potreba za savjesnim i vještim vođenjem kućanstva, ubrzo je u Zagreb pristigao i jedan španjolski isusovac, imenom Pedro Morales, koji će ostati zabilježen kao prvi brat pomoćnik gornjogradskog kolegija. Od Španjolske do daleke turske granice! Kako kuća nije bila prevelika, br. Moralesu pripala je posljednja prazna soba tako da nije ostalo mjesta ni za možebitne goste. Trebalo je, dakle, potražiti prostraniju zgradu jer se u ovakvim prilikama nije moglo ni pomisliti na otvaranje škole. Žaniću se, kao i prije par godina, najzgodnijim mjestom učiniše ruševine nekadašnjeg dominikanskog samostana uz slabo građenu crkvu Sv. Katarine (koja je tada služila kao vojno skladište), a "otkud se pruža sa zidina prekrasan vidik na Kaptol i na Turopolje". U blizini je stajala i jedna trošnja zgrada u vlasništvu nadvojvode Ferdinanda II., kasnijeg cara i kralja. Patri ma prvo pođe za rukom da im nadvojvoda pokloni zgradu, a gradski senat uskoro dodijeli za budući kolegij cijeli onaj prostor oko crkve Sv. Katarine te dade ožbukati zidove i očistiti ruševine. Kroničar je, pak,

zabilježio kako grad "od skrovišta žaba i zmija napravi dosta zgodno zaklonište muza".

Razmišljajući o financijskim problemima, Žanić se sjetio Stjepana Ratkaja, nekoć velikotaborskog plemića, a sada isusovačkog skolastika. Njegova su, naime, braća, ne htijući da Družbi posve pripadne Stjepanov dio obiteljskih nekretnina, svaki mjesec kod zagrebačkog kaptola polagala 500 ugarskih forinti na njegovo ime. Bio je to, dakle, svojevrsni kompromis. I dakako, Žanić se dosjetio kako bi poglavari 'Ratkajevu rentu' mogli dodijeliti budućem kolegiju. To mu je i uspjelo pa je isusovačka zajednica u Zagrebu već 1. siječnja 1607. došla u posjed mjesečne rente od 500 forinti. Sada se moglo lakše disati!

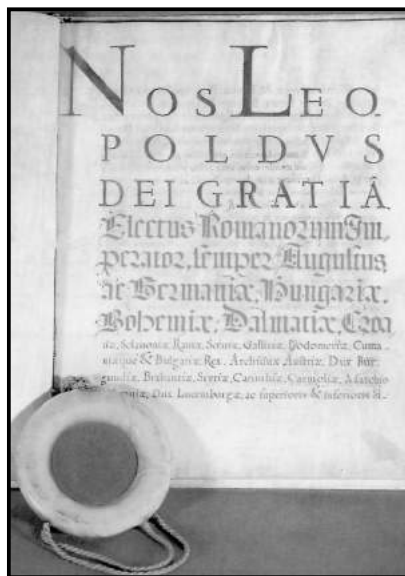
U svibnju stižu i profesori: Čeh o. Martin Slabin, DI, nadstojnik nauka ("prae-fectus scholarum"), erdeljski Sas o. Ivan Veghius, DI, te magistri o. Leonard Prešol, DI, Slovak iz Turčianskog sv. Martina (Žanićev zemljak), i o. Jakob Matiades, DI, rodom iz Šleske.

Za samo otvorenje gimnazije Žanić je tražio što svečaniji trenutak. Odabrao je vrijeme oko Duhova (1607.), kad je zasjedao Hrvatski sabor. Nažalost, sam datum otvorenja ostao je nepoznat. Pisac rukopisa "Historia Collegii Zagradiensis", o. Juraj Dobronoki, DI, koji je kao mladić prisustvovao svečanosti otvorenja gimnazije, kaže kako se događaj zbio "adventantibus feriis Pentecostes", a to će najvjerojatnije biti posljednjih dana mjeseca svibnja ili na samom početku lipnja (1607. Duhovi su bili 3. lipnja). Znamo da su na svečanoj procesiji koja je krenula od gimnazijskog dvorišta, pa do crkve Sv. Marka gdje je slavljena sv. misa na čast Duhu Svetomu, pa opet do škole, sudjelovali zagrebački biskup Šimun Bratulić i bosanski biskup Franjo Ergeljški, kanonici čazmanskog kaptola, ban Drašković, ali i mnoštvo drugih velikaša i plemića koji su se tih dana skupili na saboru. Po svoj Hrvatskoj odjeknula je vijest o svečanom otvorenju gimnazije, a na đake, kako plemićke, tako i gradske i seljačke sinove, nije trebalo dugo čekati. I sam ban Drašković upisao je svoga sina Ivana u latinsku školu, a za njim se povelio i ostalo plemstvo. Uskoro je škola brojila tri stotine đaka, stotinu plemićkih

sinova i dvije stotine iz drugih staleža. Poučavalo se, dakako, po glasovitom "Ratio Studiorum".

Ovi događaji označuju prve korake zagrebačkog kolegija Družbe Isusove. Već 1633. otvara kolegij prvu katedru za moralnu teologiju, a 1652. drugu. Godine 1662. dobiva tri katedre za filozofiju. Zapamćena će ostati godina 1669. (23. rujna), kada car Leopold podjeljuje zagrebačkom kolegiju sveučilišna prava. Tu stoji jedan od najčvršćih temelja visoke naobrazbe u nas! Uz cijelo zagrebačko sveučilište, koje svoju klijevku pronalazi u isusovačkom kolegiju na Gornjem gradu, tradiciju kolegija na poseban način danas nastavljaju četiri institucije u Zagrebu: Klasična gimnazija u Križanićevoj, Gornjogradska gimnazija, Nadbiskupska klasična gimnazija na Šalati te Filozofski fakultet i Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove na Jordanovcu.

Na koncu, ostaje želja da sve ove ustanove djeluju nošene istim idealom koji je one prve oce, Žanića i Vragovića, doveo na Grič, a to je pronosenje što veće slave Božje kroz pomaganje bližnjega i to ponajprije na onim poljima gdje on stoji u najvećoj potrebi! **IP**

Isprava kojom 1669. car Leopold II. podjeljuje zagrebačkom kolegiju sveučilišna prava

EJIF na Web-u

*Darko Perković, DI
predsjednik Upravnog odbora EJIF-a*

Već je u prošlom broju Ignacijeva puta bilo govora o isusovačkoj organizaciji čije ime označavamo skraćenicom EJIF. No, recimo još jednom ukratko o kojoj se organizaciji radi pošto se ona, unatoč 14 godina svog postojanja, zasad premalo spominje u Hrvatskoj pokrajini Družbe Isusove. Skraćenica 'EJIF' stoji za engleski naziv "European Jesuits in Formation", što bi na hrvatskom jeziku značilo "Europski isusovci u izgradnji". Ova organizacija nastoji promicati međusobnu suradnju europskih isusovačkih pokrajina kroz susrete koji okupljaju njihove članove u izgradnji i u tijeku školovanja. To su svi oni članovi koji još nisu položili svečane zavjete u Družbi: novaci, studenti filozofije i teologije, braća te svećenici u očekivanju polaganja svećanih zavjeta. Susreti isusovaca u izgradnji događaju se jednom godišnje i to uvijek u drugoj europskoj isusovačkoj provinciji. U Hrvatskoj pokrajini Družbe Isusove još nije bilo ovakvog susreta, no vjerujemo da će i do njega doći, a vi ćete, poštovani čitatelji, o tome svakako biti izviješteni kroz stranice Ignacijeva puta.

Ova se organizacija trudi povezati mlade isusovce, tj. isusovce u izgradnji pa je s tom svrhom nedavno načinjena sasvim posebna Web stranica koja služi samo njima. Već otprije postoji na adresi www.jesuits-europe.org/ejif dio posvećen samo vijestima iz EJIF-a, no u sklopu tog dijela osmišljena je, pod nazivom "EJIF Openings", stranica kojoj se može pristupiti jedino uz poznavanje posebnog logina i zaporke (password). Ovi se, pak, smiju dati jedino isusovcima pa vam, cijenjeni čitatelji, nećemo u ovom članku ponuditi pregledavanje stranice "EJIF Openings" nego tek opis onoga što se na njoj može pronaći. Tako ćete steći uvid u načine na koje se isusovci nastoje povezati međusobno.

Na stranici "EJIF Openings", koja je prije svega namijenjena isusovcima u izgradnji, mogu se naći razni podatci koji bi

im mogli koristiti za bolju izgradnju. Tu su razna izvješća: o studiranju, o trećoj probaciji, o magisteriju, tj. posebnoj dijelu isusovačke izgradnje između dvogodišnjeg studija filozofije i četverogodišnjeg studija teologije, izvješća o tečajevima stranih jezika, razne ponude, vijesti i upiti za pomoć u iznalaženju načina bolje izgradnje u Družbi. Sva ova izvješća pišu sami isusovci u izgradnji i šalju ih na ovu adresu putem posebnih formulara. Upravo s tog razloga, što se ovdje radi isključivo o svjedočanstvima, o osobnim iskustvima izgradnje unutar raznih Družbinih provincija u Europi i izvan nje, ova je stranica dostupna jedino isusovcima. Na taj se način štiti intimnost onih koji priopćavaju svoja iskustva. Drugi razlog zašto ostali Internet surferi nemaju pravo pristupa sastoji se u činjenici da su informacije koje stranica "EJIF Openings" sadrži namijenjene isključivo isusovcima i njima jedino mogu poslužiti.

Tako, ako neki isusovac u izgradnji u potrazi za što boljim studijem filozofije otvori ovu stranicu, naći će ondje odgovarajući izvještaj nekog od svoje subraće koji je taj studij započeo ili možda već i dovršio te iznosi ukratko svoje iskustvo. Isto je tako i s onim koji traži što bolji studij teologije ili možda neku isusovačku zajednicu u kojoj bi mogao odraditi vrijeme magisterija, ili se pak zanima za tečaj francuskoga, engleskog ili talijanskog jezika – na stranici "EJIF Openings" moguće je naći opise osobnog iskustva subraće iz cijele Europe, koji mogu uputiti i na izvaneuropske Družbine provincije. Ukoliko neki isusovac u izgradnji ne nalazi izvješća o onome što ga zanima, ili već napisana izvješća ne zadovoljavaju njegove interese, može on na ovoj stranici ostaviti upit za pomoć u pronalaženju onoga što mu treba. Subraća koja pročitaju ovakav upit, a imaju saznanja koja bi mogla biti od koristi subratu koji se propituje, mogu mu pomoći svojim savjetom i odgovorom.

Kako vidite, stranica "EJIF Openings" ima svoju opstojnost ukoliko postoji solidarnost i zalaganje među samim isusovcima kojima je i namijenjena. Tako EJIF promiče suradnju i povezanost među europskim isusovcima, što je njegova osnovna zadaća. Na kraju ovog članka pozivam zainteresirane da pročitaju članke na stra-

nici www.jesuits-europe.org/ejif koju sam gore spomenuo. Ondje će više saznati o EJIF-u, a kroz tu organizaciju još više upoznati našu Družbu.

HODOČAŠ/EA

"Evo mjesta kamo Ga položiše!" Mk 16, 6

Hodočasnički zapis iz bazilike Svetoga groba u Jeruzalemu

Shtjefën Dodes, DI i Antun Volenik, DI

Sažima li koja kršćanska bogomolja toliko simbolike, toliko snage, toliko vapaja kao bazilika Svetoga groba u Jeruzalemu? Simbolika jest simbolika Krista - svaki je kamen u njoj simboličan i svaki simbolizira Krista, od onih na njezinim glavnim (i jedinim) vratima do kamena pomazanja, ukopa, mjesta gdje je stajao križ. Snaga jest snaga vjere - vjere koja nosi svakog vjernika na ovome mjestu, koja tjera na molitvu i razmišljanje. Vapaj jest vapaj za jedinstvo i mir - ljudski vapaj te podijeljene zemlje i podijeljenog grada, vapaj kršćanstva koje je ovdje poput razderane Kristove haljine razdijeljeno, sabijeno na malom prostoru, ali ne i skupljeno u jedno.

Uzlazeći na koja mu drago vrata Svetoga grada Jeruzalema, morat ćemo se suočiti s prepoznatljivim prizorom - bazar na svakom koraku. Što smo bliži hodočasničko-turističkim središtima, uske su uličice sve zakrčenije magazama koje svoju robu nude vani, njihovim prodavačima i, dakako, Zapadnjacima, potencijalnim kupcima koji zastaju stvarajući gužvu. Ako se hodočasnik namjeri proći kroz Damašćanska ili Jafina vrata, gdje je to živopisno mnoštvo najšarenije, trebat će mu dosta vremena i snalažljivosti doći do odredišta, tim više što čilimi i prostirke koje natkriva-

ju uske ulice kao zaštita od sunca, potpuno zakrivaju mogući vidik prema gore. Kada se na kraju prođe kroz jedna od dvaju vrata kojima se ulazi u vanjsko dvorište bazilike, potrebno se još progurati i kroz masivna stara ulazna vrata, koja su često samo odškrinuta. Prvo što se ugleda jest veliki mozaik pomazanja ispod kojega je kamen na kome se pomazanje po predaji dogodilo. Mnogi hodočasnik ovdje prvi put poklekne i pobožno ljubi kamen, a buke i strke oko njega kao da nestaje. Isto se događa nekoliko koraka dalje - na mjestu Isusova groba nad kojim je izgrađena svojevrсна kapelica. U maloj komorici gdje se može stisnuti nekoliko osoba kamen je na kome je ležalo sveto tijelo. Prvi posjet ovom mjestu za svakog je hodočasnika poseban doživljaj. Izlazeći, pogled se spontano diže prema gore, prema veličanstvenoj kupoli koja nadkriljuje cijeli prostor simbolizirajući Isusovo uskrsnuće. No, ovdje se nužno susrećemo sa specifikumom bazilike Svetoga groba - više kršćanskih denominacija drži ovaj prostor te svaka za sebe vrši svoj kult. 'Većinski vlasnik' ovdje je Grčka pravoslavna crkva, odnosno njihov jeruzalemski patrijarh, a na tu činjenicu pred svetim mjestima Groba i Kalvarije hodočasnike podsjećaju široke pojave grčkih monaha koji održavaju red. Na nekoliko koraka udalje-

nosti prostor je koji pripada franjevačkoj kustodiji Svete zemlje, gdje hodočasnike dočekuju franjevci iz raznih krajeva svijeta. Ovdje gdje se još vide ostaci prve Konstantinove bazilike, ljubazni franjevac ispričat će vam dugu povijest ove građevine tako usko povezanu s poviješću univerzalne Crkve.

Udobno smješteni na kamenu starijem od deset stoljeća, vraćamo se u Isusovo vrijeme, u stari Jeruzalem čiji su temelji nekoliko metara ispod razine današnjega. Tim je gradom Isus posljednji put prolazio na svom križnom puta k mjestu izvan grada, ali u blizini gradskih zidina gdje bijaše razapet. Cijeli taj kraj bio je kultiviran, imućniji građani imali su tu vrtove što je, čini se, bio slučaj i s Josipom iz Arimateje te je Isusovo tijelo pokopano nedaleko od mjesta raspeća. Nakon uskrsnuća kršćani su rado hodočastili ovdje, ali onaj koji nam je to povijesno zasvjedočio jest rimski car Hadrijan. Želeći kršćanima posve onemogućiti molitvu i okupljanje, dao je posve zasuti mjesto Kalvarije i Isusova groba te na tom mjestu dao izgraditi poganski hram. Time je zapravo sačuvao sveta mjesta do vremena cara Konstantina koji je kršćanima 313. godine dao slobodu. Njegova majka sv. Jelena Križarica hodočastila je 326. godine u Svetu zemlju te inicirala gradnju bazilika Kristova rođenja u Betlehemu (jedina Konstantinova bazilika koja nam je sačuvana do današnjega vremena) te bazilike Uzašašća na Maslinskoj gori. Pobožna joj predaja pripisuje istraživanje na mjestu Kalvarije i našašće Kristova križa u jednoj cisterni (današnja kriptu njoj posvećena). Dana 13. rujna 335. novoizgrađena dvostruka bazilika raspeća i uskrsnuća (Martyrium i Anastasis) svečano je posvećena, a sljedeći dan podignuta je velika relikvija svetoga križa i predana na štovanje narodu. Perzijanci, ljuti neprijatelji Bizanta, oteli su relikviju, ali ju je car Heraklije 628. sretno vratio u Jeruzalem. Već tada bazilika je bila prilično oštećena, a 1009. Arapi je potpuno uništavaju. Novu baziliku u XII. stoljeću podižu križari. Njezine zidine odoljele su novom prodoru muslimana čiji je osvajač Saladin potpuno istisnuo križare iz Svete zemlje te duga stoljeća muslimanske vladavine, prvo arapske,

zatim otomanske. Bazilika je 1808. teško stradala u požaru, a iz XIX. stoljeća potiče i sultanova odredba o suvlasništvu bazilike – podjela bazilike među pravoslavnim Grcima, katolicima, Armencima, koptima, sirojakobitima i Etiopljanima i dan-danas se strogo poštuje. Svatko od njih samo u određene sate može slaviti svoju službu Božju. Tu sliku upotpunjuje činjenica da još od srednjega vijeka ključeve ulaznih vrata drže tri muslimanske obitelji, dakle u njoj se ogledaju vjekovi, ali i sadašnjost Svete zemlje.

Zahvalivši starome fratr, polazimo dalje. Spuštam se u dvostruku kriptu posvećenu sv. Jeleni Križarici i sv. Križu. Vratimo li se natrag, nekoliko uskih i strmih stepenica vode nas na prostor Kalvarije.

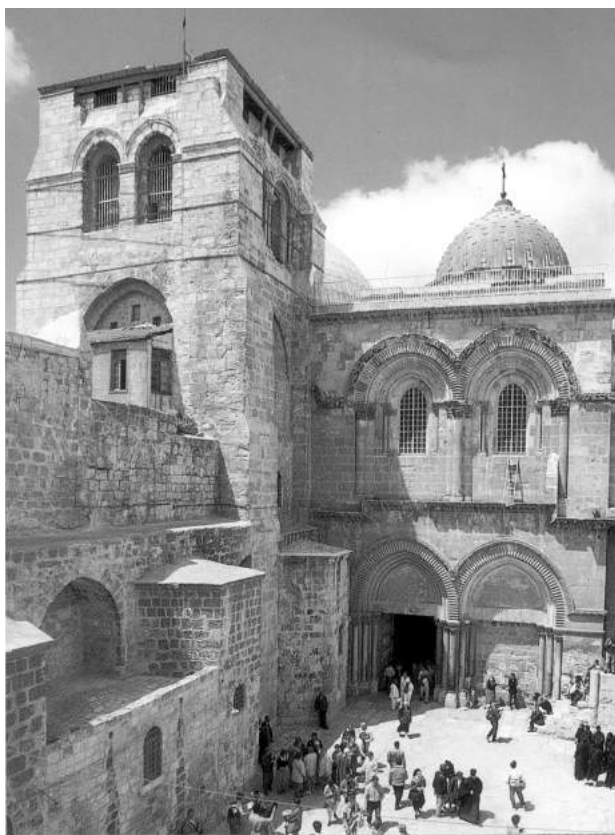
Pri susretu s ovim mjestom 'osjećaji vjere' možda su najjači jer ovdje čovjek osjeća gotovo izravan dodir s mukom Gospodinovom. Dodirujući kamen gdje je stajao Gospodinov križ, i duhom i tijelom klanjam se neizmjerne ljubavi moga Boga i Gospodina ispunjen osjećajem utjehe i zahvaljivanja Gospodinu za milost što sam ih mogao posjetiti. U različitim dobima dana, posjećujući ovo mjesto, ono postaje sve bliže i draže. Tu se počinje razumijevati prava poruka, "visina, širina i dubina", da upotrijeblim riječi sv. Pavla, ovoga svetog mjesta. Penjući se oprezno njezinim strmim stubama, divim se odlučnosti i poniznosti Svetoga Oca koji se gotovo četveronoške, mimo protokola, za vrijeme svoga jubilarnog hodočašća u Svetu zemlju, uspeo do Kalvarije. U mirnim večernjim satima molitva se ovdje uzdiže kao tamjan iz kadionice pobožnoga armenskog đakona koji kadi sveta mjesta u noćnim satima prije jutarnje liturgije. Na ovome mjestu pada se ničice pred veličinom Gospodnjom, poput onih ruskih i grčkih monahinja koje u prostraciji dočekuju svete euharistijske tajne. Ovdje se punim srcem i ustima pjeva latinski gregorijanski koral jutarnje pjevanje mise, kao i specifičnoga križnog puta kojim se od najstarijih vremena obilaze sve glavne postaje bazilike. Ovdje se konačno dobiva želja trajno ostati na ovom svetom tlu kao oni etiopski monasi koji, bez znanja teologije i ovdšnjeg jezika, sjede pred svojim kapelicama i izbama u kojima provode

noć, prebirući svoje brojance u blaženu miru.

Osobit je doživljaj ući u baziliku putem koji vodi od Vie dolorose, prateći put križa. On počinje s prostora Jeruzalemskog hrama koji sada drže muslimani kao svoje drugo po redu sveto mjesto. Hodati putem kojim je prošao Isus, noseći križ, želja je svakoga hodočasnika. Povorka od postaje do postaje križnoga puta, ucrtanog na zidove kuća kreće jeruzalemskim ulicama put Kalvarije, Golgote. Izabrani pojedinac ili naizmjenice nekoliko njih nose velik drveni križ upirući ga ramenom. Petak je poseban dan kad se obavlja pobožnost križnoga puta. Povorka čini da se događaji muke i smrti Gospodina našega dublje prožive, prizivajući u živo sjećanje događa-

je koji se dogodiše upravo na ovim mjestima. Dosta je sjetiti se: sveto je to mjesto. Tako križni put rađa u čovjeku novu želju da ga opet posjeti jer ovdje je Sin Božji pokazao svoju ljubav prema meni toliko da je položio život za mene.

No posljednju poruku bazilike Svetoga groba shvatio sam, ipak, izvan nje! Razgovarajući jedne večeri u našoj isusovačkoj kući s časnim bratom, Indijcem, o svojim dojmovima iz Bazilike, on me je sa smiješkom podsjetio na riječi koje je anđeo uputio zabrinutim ženama u zoru uskrsnuća: "Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, Raspetoga? Uskrsnu! Nije ovdje! Evo mjesto kamo ga položiše" (Mk 16, 6). **IP**

Crkva Svetoga groba u Jeruzalemu – izgrađena u XII. stoljeću na mjestu porušene Konstantinove bazilike iz IV. stoljeća

Ovisnost o Internetu i Crkva

Silvije Mudri, DI

Jeste li ikada za koga rekli da je ovisnik o nečemu? Jeste li se sami pitali: jesam li ja ovisnik o nečemu? Možda i jeste, no najvjerojatnije vam pri tom nisu pali na pamet ovisnici o Internetu.

To je relativno nova 'bolest' u koju mogu upasti kako mladi tako i stariji ljudi. Kod nas nije još toliko proširena iz jednoga praktičnog razloga – malo je onih koji imaju pristup Internetu. Ovisnik o Internetu može se biti na više načina: najčešća je ovisnost o "chatu" (virtualnom razgovoru s ljudima putem Interneta) i o "e-mailu" (primanju i slanju elektronske pošte), kako pokazuju neka istraživanja. Manje je rasprostranjena ovisnost o informacijama, kompjutorskim igrama (više kod djece), a najmanje ovisnost o virtualnom kartanju i kockanju, no ni to nije zanemarivo. Kao i kod svake ovisnosti, osoba koja je ovisnik osjeća se nelagodno kad nema pristupa objektu svoje ovisnosti – u ovom slučaju Internetu. Gubi se sposobnost za uočavanje vanjskog svijeta, često se gubi kontrola nad vlastitim činima, osjećajima, sve očitiji postaje gubitak onoga pravog ljudskog odnosa s ljudima s kojima osoba živi. Stvarnog čovjeka, osobu, počinju zamjenjivati likovi s Interneta koji tvore jedno društvo 'ljudi bez tijela', društvo 'duša s ekrana'. Često stradavaju zbog toga zdravi obiteljski odnosi, čovjek se otuđuje od svijeta, od prijatelja i postaje rob virtualnog svijeta.

Je li Internet stvarno nešto pogubno za današnjeg čovjeka? Osobno smatram da Internet kao i sve ostale stvari po sebi može biti veoma korisna stvar, sve ovisi kako pojedinac tome pristupi. Razvojem tehnike svijet se itekako može razviti u humaniji i ljepši, ali samo ako čovjek usvoji onaj temeljni stav da su stvari samo sredstva, a ne cilj. Stvari, pa tako i moderna tehnologija i Internet, sredstva su koja danas nemaju dostojne zamjene na mnogim područjima. Današnje vrijeme informatičkih tehnologija, vrijeme informacija. Imajući to na umu, potrebno je samo paziti da uvijek pred sobom svjesno imamo cilj za kojim idemo, a danas je i to, posebno mladom čovjeku, velik problem. Kad bi čovjek shvatio da ga materijalne stvari ne mogu u potpunosti zadovoljiti, da čak ni obilje znanja, ni komunikacija s drugim ljudima, kako god ona bila izgrađujuća, ne može u potpunosti dati odgovor na njegovo pitanje o smislu svega, onda bi se vjerojatno stvari malo drugačije postavljale. Čovjek to u dubini svoje duše zna, ali tome nikako da povjeruje, vidi, ali često ne želi vidjeti. I tako, u odsutnosti smisla, traži se surogat za to. Na mjesto Boga koji jedini zapravo može zadovoljiti čovjeka, stavljaju se razne druge propadljive stvari, među ostalima, danas sve više, i Internet.

Što Crkva čini? Bilo bi opravdano postaviti to pitanje. Što ona nudi čovjeku ovisnom o Internetu? Ima li Crkva u vidu i te ljudske duše koje sve više žive u jednom drugom svijetu, u svijetu virtualne stvarnosti... Mora se priznati da nema baš previše katoličkih stranica u svijetu koje bi čovjeku mogle ponuditi nešto više od materijalnog ili virtualnog zadovoljstva, pogotovo ih nema u Hrvatskoj. Kod nas možemo naći stranice poput Duhovnog vrela (www.duhovno-vrelo.com) koja zapravo predstavlja Internet magazin za duhovnost. Eventualno se tu nađu stranice koje molitvene zajednice ili zajednice mladih, raznih redovničkih zajednica (www.ofm.hr, www.dominikanci.hr, ili <http://jagor.srce.hr/isusovci> i još neke druge).

Ako tražite kakvu zbirku kršćanskih meditacija i raznih tekstova na tu temu, možete zaviriti i u "Duhovni kutak" studenata Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu koji uređuje o. Niko Bilić uz dragocjene literarne priloge studenata (www.ffdi.hr/duhovni-kutak). Dakako da je najslužbenija vjerska stranica u Hrvatskoj www.hbk.hr, gdje možete naći osnovne stvari o Katoličkoj crkvi u Hrvatskoj. Imam dojam da je sve to skupa još premalo. Naime, mislim da borbu protiv otuđenja čovjeka sa strane bilo čega treba započeti nudeći mu više ideale, više ciljeve na način njemu blizak. Dakle, onima s Interneta putem tog istog Interneta. Dakako da je veoma pohvalna ideja nekih svećenika da se uključe u svijet mladih putem raznih Internet foruma. Jedan takav projekt možete naći na adresi: <http://infocentar.20m.com>. Naravno da nije to sve što se tiče duhovnog života na Internetu, no kad se sve sabere, nemamo se što puno hvaliti.

Mladi ljudi su gladni znanja, gladni novih spoznaja, interesantnih stvari, a ne možemo nikako reći da naše kršćanstvo nije zanimljivo. To je itekako tema koja mladog čovjeka može oduševiti i to u najdubljim dubinama njegove duše. Samo treba imati

ideja kako to prikazati te dobre volje da se što god učini. Traže se dobrovoljci i ljudi s idejama. Kad bi svaki deseti katolik koji ima pristup Internetu napravio samo po jednu Web stranicu godišnje imali bi smo već lijep mozaik ponuda koje bi u virtualni svijet mogle unijeti ideale, ideale potrebne za zdrav život, za život u realnosti, za život za druge. Oni, pak, koji ne znaju raditi Web stranice, mogu to lako naučiti. Oni pak koji nemaju pristup Internetu, mogu jako puno postići svojom molitvom. Molitvena pozadina je jako bitna jer, na kraju krajeva, samo Bog može dosegnuti onu najveću dubinu čovjeka koju smo maloprije spomenuli. Mi smo samo njegove ispružene ruke koje u potpunosti ovise o povezanosti s Njegovim mističnim Tijelom, i s Glavom, Isusom Kristom.

Do tada, dok ne ostvarimo nešto više na tom planu, poznavatelj engleskog jezika moći će lutati stranicama poput:

www.catholiconline.org, www.catholic.net, www.catholicity.com, <http://www.catholic-pages.com>, www.vatican.va, www.soulsearching.ie i raznim drugim.

NAŠI

Naši mladomisnici

Privedio: Armando Illich, DI

Jerko Ban, DI

Rođen sam 19. srpnja 1971. u Zaboru, a odrastao sam i osnovnu školu završio u Bedekovčini, u srcu Zagorja, u obitelji od 10 članova u kojoj su uz moje roditelje, Tomu i

Veru, dvojicu braće, Brunu i Tomislava i sestru Brigitu, bili i djed, baka te djedov brat i njegova supruga. Od najmanjih sam nogu, kao najmlađe dijete, od braće i sestre, roditelja i ostalih članova obitelji

primao katolički odgoj i vrijednosti. Posebnu ulogu u mom životu imali su, od dječastva pa do sada, i moji prijatelji s kojima sam naučio mnogo o vrijednosti pravog prijateljstva.

Srednju sam školu pohađao u Konjščini gdje sam maturirao kao strojarški tehničar, kovinotokar. Tijekom srednje škole radio sam u očevoj kovinotokarskoj radionici, ali sam nalazio vremena i za čitanje knjiga o filozofiji, psihologiji te raznim religijama. Odlučujući utjecaj na mene imalo je Sveto pismo s kojim sam se rado i često družio. Isusove riječi u Evanđelju imale su presudnu ulogu u vrijeme kada sam osjetio prve klice poziva i kada sam počeo razmišljati o životu u redovničkoj zajednici. Nakon

nekoliko godina traženja odlučio sam pridružiti se Družbi Isusovoj privučen isusovačkom karizmom i apostolatima, a posebno misijama i akademskim pothvatima te brigom za ljude na rubovima društva.

Nakon završene srednje škole, 1990., započeo sam služenje vojnog roka u Sloveniji, no nakon 10 mjeseci odlučio sam pobjeći iz JNA jer je započela agresija na Sloveniju. Od srpnja do prosinca 1991. boravio sam u Njemačkoj, ponajviše u Aachenu, u rezidenciji Družbe Isusove kao aspirant za ulazak u novicijjat. Sredinom siječnja 1992. dolazim u Split, u novicijjat i tu, uz kraće prekide, boravim do listopada 1993. kada odlazim u Zagreb na studij filozofije. Na Bogojavljanje 1994. polažem vječne zavjete u kapelici Kolegija svetog Josipa. Filozofiju sam diplomirao 1996. na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove, nakon čega sam, po slijedu isusovačkog odgoja, započeo magisterij.

Prvu godinu magisterija radio sam u isusovačkom koledžu u Glasgowu, Škotska, gdje sam pomagao školskom kapelanu, predavao vjeronauk i vodio tjelesni odgoj. U Glasgowu sam, osim sa srednjoškolcima, radio i s djecom u osnovnoj školi i u vrtiću. Drugu godinu magisterija radio sam kao odgojitelj u Dječaćkom sjemeništu na Šalati nakon čega, u rujnu 1997., započinjem studij teologije na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove. U listopadu 2000. u zagrebačkoj katedrali msgr. Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, zaredio me je za đakona, a na blagdan Svetih Petra i Pavla, ako Bog dâ, bit ću zaređen za svećenika. Na tu se nakanu preporučujem u molitve.

Na kraju bih želio zahvaliti svima koji su me pratili u molitvama, a posebno svojoj obitelji i prijateljima. Zahvalan sam i svim članovima Družbe Isusove, posebno onima iz Hrvatske pokrajine, za svu pomoć i potporu koju su mi pružili na putu do svećeništva, kao i u mom redovničkom rastu i sazrijevanju. Posebno bih želio zahvaliti svojim gluhim prijateljima s kojima se družim i surađujem od novicijata za svu ljubav i pažnju koju su mi pružili, ali ipak, najveća hvala Gospodinu koje se udostojao svrnuti svoj pogled na mene.

Antun Volenik, DI

Uređujući iz godine u godinu ovaj naš mali list, slagao sam i ovu stranicu mladomismnika pitajući se što li ću sam upisati pod svoju sliku kad za to dođe vrijeme? Jer zanimljivo je za-

mijetiti da se ta slika (u različitim životnim dobima) uz prigodan tekst pojavljuje povezana s tri vrlo važna trenutka našega životnog tijeka: na ulasku u novicijjat, pred mladu misu i u rubrici "Otiđoše pred nama" – kada je knjiga ovozemaljskog života sklopljena, a duša predana Gospodaru života.

Zato, u mislima na taj početak, dar života koji primih, te u svijesti da "smo prah i da ćemo se u prah vratiti", vraćajući se na početak životnoga puta, poveo bih vas u našu hrvatsku Baranju, u gradić Beli Manastir, gdje sam proveo svoje djetinjstvo i ranu mladost. Završivši srednju školu, u ratnoj '91., unatoč svim nedaćama rata i progonstva koje su nas pogodile, novačkom 'zanesenošću', u dragom mi Splitu, krećem u 'Božju' avanturu želeći postati svećenik u Družbi Isusovoj, jednostavno – postati isusovac. To je moja novačka Galileja u koju se uvijek rado vraćam. Slijedi osam godina specifična i rekao bih, zaista bogatoga isusovačkog odgoja iz kojih rado izdvajam dvije godine rada u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Parizu koje su mi puno pomogle u osobnom formiranju kao čovjeka i isusovca. Sada sam na završetku teološkoga studija na našem jordanovačkom Fakultetu i kolegiju pa zajednici ove kuće ide prva moja zahvala jer ovdje proživjeh najviše svojih radosti i muka u ovoj "Božjoj kovačnici", kako netko reče. Mojoj obitelji, koja me kroz svoja iskušenja sedmogodišnjeg progonstva, siguran sam, pratila najžarčom molitvom i potporom, ide i najveće zahvala i molitva Gospodinu za njih, a onda za sve meni znane i nezna- ne koji su me pratili do ovoga časa i velika

preporuka za budućnost kako bih bio dostojan imena i službe koju nosim.

Fatmir Pera

Kao kandidat Prizrenske biskupije u našem kolegiju na Jordanovcu živi i studira biskupijski bogoslov Fatmir Pera. Evo što on kaže o svome zvanju.

Rođen sam 26. kolovoza 1976. u

Stublla Epërme (Gornja Stubla) blizu gradića Vitia, u jugoistočnom dijelu Kosova. Djetinjstvo sam proveo u rodnom selu gdje sam 1990. godine završio osnovnu školu. O svećeničkom pozivu tijekom osnovne škole nisam ozbiljno razmišljao premda sam uvijek prema svećeničkom zvanju gajio velike simpatije. Godina 1990. u mom je životu bila godina odluke. Naime, nakon osnovne škole, pred sebe sam stavio tri puta između kojih kanim izabrati jedan i slijediti ga; to su bili: svećeničko zvanje, upis u opću gimnaziju i bavljenje profesionalnim nogometom.

Kao petnaestogodišnji mladić smatrao sam kako trebam još razmisliti o svećeničkom zvanju, profesionalni nogometaš nisam mogao postati zbog slabe financijske situacije mojih roditelja tako da sam upisao opću gimnaziju u susjednom gradiću Vitia. Nakon godinu dana provedenih u općoj gimnaziji, uvidio sam da to ipak nije odgovarajuće okružje za mene pa sam počeo

ozbiljno razmišljati o svećeničkom zvanju. Godine 1991. susreo sam se s nekoliko sjemeništara i bogoslova koji su me ohrabivali za odluku za svećeničko zvanje. Iste godine, u mjesecu kolovoza, javio sam se župniku i priopćio mu svoju odluku. Župnik je bio ugodno iznenađen što sam bio prvi mladić nakon nekoliko godina njegova boravka u župi koji je odlučio posvetiti se svećeničkom životu. Te sam godine stupio i u sjemenište u Skopju. Tamo sam završio dvije godine, a druge dvije nastavio u sjemeništu Paulinum u Subotici, gdje sam i maturirao. Godine 1995. biskup me poslao u Zagreb na Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove. Nakon pete godine studija, zajedno s Niksonom Shabanijem, prizrenski biskup Mark Sopi zaredio me za đakona 3. kolovoza 2000.

Zahvalan sam, prije svega, Bogu što mi je kroz deset godina mogega obrazovanja i odgoja u sjemeništu i bogosloviji bio uvijek pomoć i utjeha. Zahvalan sam mu i na roditeljima koji su me odgojili u katoličkom duhu. Na mojem putu do oltara uveliko su mi pomogli svojim molitvama moja baka i moji roditelji za što sam im neizmerno zahvalan. Zahvaljujem i braći i sestrama koji su mi uvijek bili desna ruka. Posebno zahvaljujem ocima isusovcima koji su me kroz šest godina intelektualno i duhovno odgajali za izazove s kojima ću se susresti u svom svećeničkom djelovanju. Svećeničko ređenje bit će u rodnom selu Stubli na Kosovu 4. kolovoza 2001., a mladu misu proslavit ću sutradan 5. kolovoza 2001., također u Stubli.

Naši jubilarci

Priradio: Stjepan Bešlić, DI

I ove godine neki od naše subraće slave jubilarne godine svoga posvećenja Gospodinu. Jedan od slavljénika, br. Josip Ribinski, ujedno je i najstariji član u našoj Pokrajini i slavi 75 godina u Družbi. Nedavno je napunio 95 godina života! Brat Melhior Hostić slavi 60 godina redovništva, a oci Roko Prkačin i Vladimir Pribanić slave 50 godina svoga redovničkog služenja u Družbi Isusovoj. Ovom prilikom izražavamo im veliku zahvalnost za ustrajnost i molimo da se možemo okoristiti njihovim primjerom.

Br. Josip Ribinski, DI

Brat Josip Ribinski najstariji je član naše Pokrajine. Rođen je 20. ožujka 1906. godine u Galiciji (današnja istočna Poljska i zapadna Ukrajina). Još kao dječak preselio se u Bosansku posavinu. Kad mu je bilo 12 godina, njegovi su se doselili u Derventu. Jedna od sestara je bila u samostanu pa je, po uzoru na nju, poželio postati redovnik. Njegov brat Pero Ribinski već je bio član DI pa je Josipu rekao kako i on može postati redovnik isusovac. U novicijat je stupio 7. rujna 1926. godine u Ljubljani. Prije toga je obavio aspiranturu u Travniku. Nakon novicijata bio je godinu dana u Skoplju na župi koju su vodi-

Br. Josip Ribinski (lijevo) i njegov brat o. Petar Ribinski (desno) snimljeni 1930.

li isusovci. Svoj dugi redovnički život, kako sam kaže, proveo je gotovo u svim kućama Hrvatske pokrajine Družbe Isusove. Bio je u Dubrovniku, u Zagrebu na Jordanovcu, u rezidenciji u Beogradu, gdje je proveo najdulje vrijeme od 18 godina, u rezidenciji u Palmotićevoj gdje je radio u tiskari, u Oborovu, u Borovici te u Savskom Nartu gdje se i sada nalazi.

Njegova aktivnost je bila uglavnom vezana za rad u sakristiji. Isto tako, u svim kućama u kojima je boravio bavio se majstorskim poslovima: popravljao je vrata, prozore, radio u vrtu i sve ostalo što je trebalo. Kaže da nikada nije bio bez posla jer si je uvijek mogao naći neki posao. Kao i njegov pokojni brat, pomalo se razumio i u glazbu pa je tako, dok je mogao, poučavao mlade u pjevanju. Dok je bio mlađi, svirao je i harmonij.

Danas, s punih 95 godina, veli da se još uvijek dobro osjeća. Jedino ga noge malo bole, ali kad je u crkvi na misi, stoji uspravno. Uspije pomesti crkvu, oko crkve pokosi travu i pomogne župniku koliko može.

Jako je zadovoljan svojim redovničkim pozivom. Kaže kako bi rado još malo produžio svoj život. Neka mu Bog bude nagrada za sve ove godine vjernog služenja u Družbi Isusovoj!

Br. Melhior Hostić, DI

Brat Melhior rođen je 5. siječnja 1914. godine u Marincima u Hrvatskom zagorju. Već kao mladić pridružuje se kršćanskom udruženju "Križara" i ondje s vremenom jasno razabire redovnički poziv. Prije novicijata radio je dvije godine kao vanjski suradnik u rezidenciji Družbe Isusove u Zagrebu nakon čega je zatražio da ga

prime u novicijat. Tako nakon pola godine aspiranture postaje novak 16. prosinca 1941.

Nakon novicijata često je bio određivan od poglavara na službu kuhara, zatim vrtlara, a i sakristana u Zagrebu, Sarajevu, Veleševcu, Dubrovniku i na otoku Mljetu. U Zagrebu, u naselju Španskom, surađivao je na osnivanju nove župe. Godine 1977. postavljen je za sakristana u svetištu Srca Isusova u Palmotićevoj gdje se, kao i na ostalim svojim službama, posvećuje svome poslu savjesno, radino i strpljivo u skladu sa svojim redovničkim pozivom.

Pored službi koje je na zadovoljstvo sviju primao, bilo kuhara, bilo vrtlara ili sakristana, treba nadodati i vjernost i velikodušnost kojom je ustrajno živio svoje zvanje u redovničkoj zajednici.

O. Vladimir Pribanić, DI

Otac Pribanić rođen je u Josipovcu 11. svibnja 1932. godine. Četverogodišnju pučku školu započeo je u rodnom Josipovcu 1939., a završio 1943. u Zagrebu gdje pohađa osmogodišnju gimnaziju. Maturirao je na Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Godine 1951. stupio je u isusovački novicijat na Fratrovcu u Zagrebu. Godine 1952. odlazi na jednogodišnje odsluženje vojnog roka. Nakon završetka novicijata studira filozofiju na Filozofsko--teološkom institutu Družbe Isusove na Jordanovcu. Između studija filozofije i teologije obavlja svoj magisterij kao prefekt sjemeništaraca u Dječaćkom sjemeništu na Šalati. Teologiju završava na spomenutom institutu, ali u Palmotićevoj ulici u Zagrebu.

Godine 1961. zaređen je za svećenika u svetištu Srca Isusova u Zagrebu. Nakon ređenja još je jednu godinu bio na studiju nakon čega je postavljen za prefekta isusovačkih bogoslova u Palmotićevoj. Sljedeća služba mu je bila u rezidenciji na Manušu u Splitu gdje je radio kao pastoralni djelatnik. Godine 1964. i 1965. obavlja u Opatiji treću probaciju. Od jeseni 1965. pa do jeseni 1981. duhovnik je sjemeništaraca u malom sjemeništu u Dubrovniku gdje vrši i službu biskupova delegata za misije, duhovna zvanja i Apostolat molitve.

Komunističke vlasti su mu odbile molbu za putovnicom pa nije mogao na daljnje studije u Rim. Od 1981. do 1985. ponovno je pastoralni djelatnik u spomenutoj kući u Splitu. Godine 1983. generalni isusovački postulador za kauze proglašenja blaženim i svetima, o. Pavao Molinari, na prijedlog tadašnjega provincijala o. Marka Matića, povjerava mu službu vicepostuladora u crkvenom postupku za beatifikaciju sluga Božjega Petra Barbarića. Od 1985. stalno je u sjemeništu na Fratrovcu u Zagrebu. Otac Pribanić je i danas vrlo aktivan pastoralni djelatnik. Promicatelj je Apostolata molitve, daje duhovne vježbe i drži duhovne obnove. Gotovo svake nedjelje je na jednoj od župa diljem Hrvatske te u svojim propovijedima promiče među narodom lik i život Petra Barbarića.

O. Roko Prkačin, DI

Otac Roko rođen je 16. kolovoza 1931. godine u Hercegovini. U novicijat je ušao 14. kolovoza 1951. na Fratrovcu u Zagrebu. Studirao je filozofiju na Jordanovcu u Zagrebu od 1954. do 1957. i teologiju na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu od 1958. do 1962. Za svećenika je zaređen 30. srpnja 1961. godine.

Bio je prefekt od 1962. do 1963. i duhovnik od 1963. do 1965. u Dubrovačkom sjemeništu. Zatim je postavljen za socija magistra novaka na Fratrovcu u Zagrebu i tu službu obavlja od 1966. do 1967. godine. Također je bio na specijalnom studiju u Rimu od 1967. do 1968. godine. Službu magistra novaka vršio je na Fratrovcu u Zagrebu od 1968. do 1973. godine. Zatim je bio minister skolastika na Jordanovcu u Zagrebu od 1973. do 1974. godine. U Rimu je od 1974. spremao te 1980. branio doktorsku dizertaciju "Uloga i razvoj kristologije Duhovnih vježbi Ignacija Lojolskog prema tumačenju Ericha Przywara". Nakon toga je obnašao službu tajnika provincijala od 1981. do 1991. i bio duhovnik Sjemeništa "Augustin Bea" na Fratrovcu u Zagrebu od 1991. do 1993. te rektor istog sjemeništa od 1993. do 1999. godine.

Od 1980. godine predaje Duhovnu i Dogmatsku teologiju na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Objavio je niz članaka o duhovnosti i duhovnim vježbama u "Obnovljenom životu" te nekoliko manjih članaka u drugim

časopisima. Uz predavanja vodio je dosta tečajeva duhovnih vježbi, a sudjelovao je i u pastoralnom radu. I danas, nakon 50 godina vjernoga služenja svom redovničkom pozivu, o. Roko je i dalje vrlo aktivan radnik na Božjem vinogradu. **IP**

Naši pokojni

O. Ivan Šeb, DI

Ivan Šeb rođen je u Sv. Heleni 9. veljače 1934. godine kao treći sin kršćanske i zemljoradničke obitelji Franje i Ljubice, rođene Gjuranec. Kršten je u župnoj crkvi Sv. Nikole u Donjoj Zelini osmi dan nakon rođenja.

Četiri razreda pučke škole, od 1941. do 1945., pohađao je u Donjoj Zelini. Nakon što je osjetio da ga je Gospodin pozvao na svećeništvo, u jesen 1945. pošao je u Dječačko sjemenište na Šalati u Zagrebu da započne srednjoškolsku izobrazbu. Do tada nije znao ništa o isusovcima, čak ni da postoje. Tek kad je došao u sjemenište, počeo je pomalo opažati razlike između svojih odgojitelja isusovaca i župnika u svom selu. Sve se više zanimao za Družbu Isusovu, čitao o njoj i o tom razgovarao s odgojiteljima. Osobito u trećem i četvrtom razredu živo je doživljavao poziv i oduševljenje za redovnički način života. Posebno ga je privlačio misionarski rad u Družbi Isusovoj. Nakon završetka šestog razreda gimnazije na Šalati, godine 1951. bio je primljen u Družbu te na svetkovinu Sv. Ignacija stupio u novicijat na Fratrovcu. Magister novaka bio je tada o. Franjo Jambreković. Pred zamjenikom magistra novaka, o. Petrom Ribinskim, na Sv. Ignacija, 31. srpnja 1953., položio je prve zavjete u Družbi Isusovoj. Zatim slijede dvije jordanovačke godine juniorata kako bi nadoknadio prekid gimnazijskog obrazovanja koji je uslijedio zbog poziva na odsluženje vojnog roka, od 14.

travnja 1954. do 26. studenoga 1956. Ujesen iste godine započinje trogodišnji studij filozofije na Jordanovcu. Za vrijeme dvogodišnjeg magisterija vršio je službu pomoćnika ekonoma u Sjemeništu na Šalati. Godine 1961. započinje teološki studij u Palmotičevoj ulici koji se nakon dvije godine preselio na Jordanovac pošto su nam partizani vratili neke od nasilno zauzetih prostorija. Nakon treće godine studija za svećenika ga je u bazilici Srca Isusova u Palmotičevoj 30. srpnja 1964. zaređio zagrebački nadbiskup dr. Franjo Šeper. Mladu misu u rodnoj župi slavio je 30. kolovoza te godine, a propovjednik mu je bio o. Mijo Škvorc. Nakon ređenja završava četvrtu godinu teologije, a onda je poslan u rezidenciju u Palmotičevoj gdje kroz dvije godine vrši službu kućnog ministra. Godine 1967. do 1968. obavio je, skupa s o. Katulićem, probaciju u Opatiji, a instruktor im je bio o. Anđelko Jurić. Nakon probacije postaje župnik u Borovici kod Vareša u Bosni. Tu službu vrši punih pet godina, do 1973. U to vrijeme položio je u bazilici Srca Isusova 2. veljače 1970. svećane zavjete. Godine 1973. premješten je na župu Visoka u Splitu gdje vrši službu župnika do Božića 1977. Zatim odlazi u Sarajevo na Grbavicu, gdje pod vodstvom o. Vasilja i uz pomoć br. Buconjića pripravlja prostorije za otvaranje župe i kapelu za javno bogoslužje. Godine 1979. ponovno je preuzeo župu Borovica i vodi je punih deset godina, do blagdana Male Gospe kad Družba službeno predaje upravu te župe vrhbosanskoj nadbiskupiji. Otac Šeb ponovno iz Borovice odlazi u Split, preuzima službu kućnog ministra i ekonoma rezidencije i novicijata, a pastoralno radi u rezidencijskoj kapeli i neumorno pomaže u pastoralnom radu na župi Visoka u Splitu.

Priredio: o. Mate Božinović, DI

Sredinom 1999. godine o. Ivan Šeb je osjetio izraženije zdravstvene poteškoće. Nakon pregleda na Kliničkom bolničkom centru Rebro ustanovljena je zloćudna teška bolest, koju je on jobovski strpljivo podnosio do posljednjega daha.

Nakon duge i teške bolesti zloćudnog tumora unutaranih organa, okružen pažnjom subraće i prijatelja laika, umro je 19. siječnja 2001. u rezidenciji u Splitu, u 67. godini života, 50. godini redovništva i 37. godini svećeništva. Sprovod je bio na splitskom groblju Lovrinac, u ponedjeljak 22. siječnja 2001. Sprovođne obrede te koncelebriranu sprovodnu svetu misu, uz sudjelovanje njegove subraće, mnogih svećenika, časnihi sestara i vjernika, predvodio je splitsko-makarski nadbiskup u miru msgr. Ante Jurić.

Bio je jednostavan, strpljiv isusovac, vrlo dobar suradnik, uvijek dobro raspoložen i spreman na bezazlene šale; "anima candida", kako ga nazva jedan od subraće. Svi su ga voljeli i poštivali te rado imali u svom društvu. Vjerno je vršio svoje redovničke i svećeničke dužnosti i prijateljevao s Gospodinom. A ljubav prema Crkvi i Družbi izjavio je svojim djelima. Vjerujemo da vječno uživa nebesku radost.

O. Stjepan Tumbas, DI

Rodio se u Subotici 11. kolovoza 1916. od oca Ljudevita i majke Ruže, rođene Buljavčić. Bio je isusovački sjemeništarc u Sjemeništu u Travniku. Nakon velike mature go-

dine 1934. zaželio je stupiti u Družbu Isusovu. Primio ga je o. Anđelko Jurić. U novicijat je stupio na Jordanovcu 30. srpnja 1934., a prve zavjete položio 31. srpnja 1936. Filozofiju je studirao od 1936. do 1939. u Gallarateu i na Jordanovcu, a teologiju od 1942. do 1946. na Teološkom fakultetu Gregoriana u Rimu. U magisteriju je bio u sjemeništu u Travniku od 1939. do 1942.,

a uz odgojne dužnosti predavao je latinski i hrvatski te pomagao u vođenju pjevanja. Zaređen je 21. srpnja 1945. U Katalogu pokrajine za 1947. godinu nalazimo ga u Francuskoj, u lječilištu "Villa Helios", koje se nalazi na području Lyonske pokrajine Družbe Isusove. Otuda se javio o. provincijalu: "Što se mene tiče, čini mi se da mi se zdravlje pomalo poboljšava. U slučaju da sve dobro prođe, možda ću ove godine obaviti treću probaciju. Pa ako Bog da, nadam se da ću se u 1949. godini vratiti u Domovinu." U tom sanatoriju se liječio i pomalo spremao za ispit ad gradum, koji je u lipnju 1947. položio. Godine 1948./49. obavio je treću probaciju u Paray Le Monialu, a od jeseni 1949. ponovo je u Rimu, gdje je na Gregoriani upisao doktorat iz moralne teologije. "Vijesti iz Provincije" za 1951. godinu, na 20. str., donose da je "Dana 2. lipnja 1951. branio (i obranio!) doktorsku tezu "De moralitate delectationis apud S. Thomam..." Nakon obrane otišao je u Innsbruck na odmor i usavršavanje njemačkog jezika. Tu je 15. kolovoza 1951. položio svoje posljednje zavjete. Po svoj prilici zbog nemogućnosti povratka u domovinu iste godine odlazi u Sicilijansku pokrajinu Družbe Isusove, u Messinu, odakle 15. kolovoza 1951. piše: "Ovdje smo pred tjedan dana počeli školsku godinu, pa tako nema velikih novosti. Nadam se da mi posao neće praviti prevelike poteškoće i da će mi zdravlje izdržati ovaj rad." Tu ostaje do 1962. godine. Na Filozofsko-teološkom institutu Ignatianum poučava moralnu teologiju, ispovijeda te apostolski djeluje u zatvoru.

Od jeseni 1962. do ljeta 1964. je ponovo u Rimu. Stanuje u Kući pisaca i vodi Hrvatski program Radio Vatikana. Ujesen 1964. vraća se zakratko u Pokrajinu, na Jordanovac. Predaje moralnu teologiju, etiku i sociologiju, ispovijeda u kući i crkvi i vodi biblioteku.

No, 1966. definitivno se vraća u Messinu u Sicilijansku, kasnije Talijansku pokrajinu. Sve do umirovljenja 1998. godine predaje moralnu i pastoralnu teologiju na Institutu Ignatianum, ispovijeda, vodi pjevanje, moderator je pokreta "Rinascita Cristiana", vodi obiteljsko savjetovalište, daje duhovne nagovore svećenicima u pastoralu... Godine 1970. je apliciran, a 1984. definitivno pripri-

san Sicilijanskoj pokrajini Družbe Isusove. No, Hrvatsku pokrajinu nije zaboravio. Uvijek se zahvaljivao za Katalog, Mali vjesnik, Obnovljeni život, Glas Koncila... Veselio se posjetima subraće, čak ponekad i materijalno pomagao. S osjećajima je pratio vijesti o pokojnicima iz naše Pokrajine, koje

je odreda nazivao svojim starim prijateljima. Posebno je tijekom prošlog desetljeća u pismima očitovao svoju solidarnost s ljudima koji trpe u domovinskom ratu.

Blago je u Gospodinu preminuo 1. prosinca 2000. u Messini, u 85. godini života i 67. godini redovništva. **IP**

VIJESTI

Priradio: Vedran Šmitran, DI

Otvorenje novih prostorija Isusovačke klasične gimnazije u Osijeku

U subotu 10. ožujka 2001. otvorene su i blagoslovljene nove prostorije Isusovačke klasične gimnazije s pravom javnosti u Osijeku. Lijepo uređene učionice, zbornica, športska dvorana i ostali sadržaji smješteni su u prvom katu barokne zgrade u najljepšem dijelu grada Osijeka, u drevnoj Tvrdi, na trgu Vatroslava Lisinskog.

Svečanost otvorenja započela je pozdravom o. Petra Galaunera, DI, ravnatelja gimnazije, i blagoslovom koji je na rad i nad prostorije zazvao msgr. Marin Srakić, biskup đakovački i srijemski. Monsinjur Srakić se pri tome nazočnima obratio pobudnim riječima i žaželio da učenici nalaze u svojim učiteljima prisutnost Krista učitelja te da se svekolikim obrazovanjem temeljito pripreme na budući život. Naglasio je važnost katoličke škole kojoj je svrha promicanje cjelovite čovjekove izgradnje. Katolička škola ima povlašteno mjesto u kršćanskom odgoju jer pomaže roditeljima katolicima odgojiti djecu u skladu s njihovim čudorednim i vjerskim uvjerenjima.

Otac ravnatelj zahvalio se nakon blagoslova svima koji su na bilo koji način pomogli otvaranju škole i novih prostorija. Istaknimo samo neke od njih: gospođa Ljilja Vokić, bivša ministrica prosvjete, koja je i sama bila na proslavi, svojim je potpisom omogućila otvaranje škole, zatim, zahvalnost ide i gradskom poglavarstvu koje je ustupilo prostorije gimnaziji, te o. Peru Mijić-Barišiću, DI, koji je podnio najveći dio tereta oko koordinacije radova na

obnovi i uređenju novog prostora. Svečanom činu otvorenja nazočili su i mnogi drugi gosti iz političkog, kulturnog, društvenog i crkvenog života te članovi Hrvatske pokrajine Družbe Isusove iz Zagreba, Opatije, Osijeka i Sarajeva.

Uslijedio je bogat i raznolik program koji su pripremili profesori i učenici gimnazije tako da je tu bilo i kazališnih komada na engleskom i njemačkom jeziku, poezije i povijesti, a slavljeničko raspoloženje završilo je ponosno i radosno uz pjesme "O happy day" i "Gaudeamus". Isti program bio je ponovljen i u petak 16. ožujka prilikom roditeljskog sastanka, a u subotu 24. ožujka 2001. održan je i svečani koncert učenica Ženske opće gimnazije Družbe sestara milosrdinca iz Zagreba, u bivšoj isusovačkoj crkvi Sv. Mihaela, koja se također nalazi u osječkoj Tvrdi, što je produžilo i još više uzveličalo proslavu ovog važnog trenutka u mladoj povijesti Isusovačke klasične gimnazije.

Podjela službi akolitata i lektorata

Dana 19. ožujka Kolegij na Jordanovcu u Zagrebu proslavio je svoga zaštitnika sv. Josipa. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je o. Ivan Macan, provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, te je ujedno podijelio službu akolitata skolasticima Željku Paši, DI, a službe lektorata skolasticima Tomislavu Čuriću, DI i Armandu Illichu, DI, te Goranu Vilovu, bogoslovu subotičke biskupije. Čestitamo novim službenicima Crkve!

Dodjela počasnog doktorata o. Ferdinandu Takaču, DI

Dana 26. ožujka Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu dodijelio je počasni doktorat o. Ferdinandu Takaču, DI, autoru prvoga Hrvatsko-slovačkog rječnika. Iako možemo reći kako iza slovačko-hrvatskih veza stoji čitava jedna povijest (osobito u vrijeme narodnoga preporo-

da u 19. st.), ovo je prvi standardni rječnik hrvatskoga i slovačkog jezika. Rječnik je plod ustrajnog desetogodišnjeg rada p. Takača, Hrvata rodom iz Slovačke, a školovanog u Zagrebu i Bratislavi. Sedam stotina stranica rječnika, s oko pedeset tisuća natuknica, objavila je "Školska knjiga", a uredili su ga dr. Vladimir Horvat, DI i mr. Anuška Nakić. **IP**

Učenici, profesori i isusovački voditelji Isusovačke klasične gimnazije u jednoj od novih prostorija

Ana Volariæ-Mršić (uredila)
Status ljudskog embrija

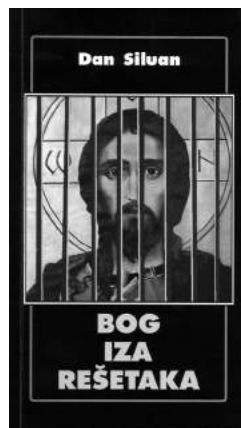
Biblioteka
DONUM VITAE, 159 str.
Zagreb, 2001.

Radovi skupljeni i objavljeni u ovoj knjizi plod su simpozija što ga je organiziralo Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za obitelj u suradnji s Papinskom akademijom za život. Djelo je plod višegodišnjeg nastojanja da se u Hrvatskoj čuje glas znanstveno utemeljene istine o početku ljudskoga individualnog života. To je glas u prilog svih onih ljudskih bića čiji se status dovodi u pitanje zbog zakonskih propisa kojima ih se svrstava u kategorije još 'nedovršених bića' te se za njih upotrebljavaju pojmovi kao 'skupina stanica', preembrij i sl. Na taj način pokušava se prikriti istina da ljudski život započinje oplodnjom i da završava smrću. Nadalje, iscrpan odgovor glede misterija početka ljudskog života ne može dati samo jedna disciplina kakva bi bila povijest, medicina, filozofija, etika, pravo ili, pak, teologija. No, s druge strane, nijedan od ovih pojedinačnih pristupa nije zanemariv ili manje važan, nego naprotiv, uočava se potreba za legitimnim i ispravnim odnosom među pojedinim pristupima i različitim sastavnicama iste teme.

Autori ovog zbornika uvjereni su da su uspjeli ponuditi skup priloga koji su u sebi

cjeloviti, strogo argumentirani te međusobno epistemološki integrirani. Na taj način oni pružaju svima onima, koji su u službi nove kulture života, niz ozbiljno dokumentiranih priloga koji im mogu biti od koristi, a od interesa su svima.

Dan Siluan
Bog iza rešetaka

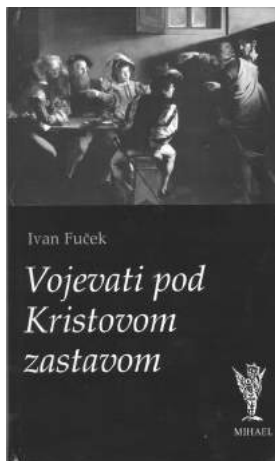
Biblioteka
RADOST I NADA, FTI, 185 str.
Zagreb, 1998.

"Bog iza rešetaka" potresna je autobiografska priča o životu čovjeka koji se već u ranoj mladosti susreo s kriminalom i u njemu korak po korak dospio do osude na doživotni zatvor. U ovoj priči sve je prikazano istinito, bez uljepšavanja i mogli bismo reći da je to izvještaj o padu, borbi, usponu i smirenju, a prije svega o neiscrpnom Božjem milosrđu i dobroti. U knjizi se opisuje kako iz močvare zatvorske svakidašnjice, iz vlastitih dubina straha i krivnje, nesreće i promašenosti po kajanju, molitvi i predanju u Božju dobrotu i strpljivost dolazi do obraćenja čovjeka koji sam o sebi piše: "Budući da sam bio na zlu glasu kao posebno opasan, i tamo (misli na zatvor) su imali za mene u pripremi sve mjere osiguranja koje se samo mogu zamisliti." Put njegova obraćenja i duhovnog rasta je bio postupan, zahtjevan i nimalo lak, a sve je započelo onda kad se samouko i tek uz pomoć literature odlučio baviti slikanjem ikona. U početku je to bilo samo iz želje da upravi

zatvora pokaže kako nije tako opasan i nepopravljiv, no kasnije, nakon što je sve više i više prodirao u tajne slikarske tehnike ikona, to se sve manje mogao odupirati Bogu koji ga je počeo neodoljivo privlačiti. Od čovjeka bez vjere postao je tražitelj Boga i to je išlo tako daleko da je počeo živjeti pravim monaškim životom. U svibnju 1998. godine pridružio se monasima jedne nizozemske cistercijske opatije i položio je zavjete uzevši ime Dan Siluan. Doista, iskustvo i primjer ovoga čovjeka moglo bi pomoći mnogima koji pokušavaju ponovno graditi na ruševinama svojega života bez obzira na to kako su te ruševine nastale otkrivajući im ljepotu spoznaje da se svima onima koji istinski traže i ljube Boga sve u životu okreće na dobro i da Bogu ništa nije nemoguće.

Ivan Fuček

Vojevati pod Kristovom zastavom

Biblioteka

DUHOVNOST, 416 str.

Split, 2000.

Knjiga "Vojevati pod Kristovom zastavom" je knjiga duhovnih vježbi koje je članovima Vjerničkoga društva "Mihael" iz Splita i njihovim prijateljima, kroz šest dana, na prijelazu iz 1999. u jubilaru 2000. godinu, održao o. Ivan Fuček, DI. Sam naslov knjige naviješta da se radi o ozbiljnom,

zahtjevnom, duhovnom djelu koje ne ide za tim da se pogađa s ljudskim slabostima, nego želi prikazati Krista kao uzor, vođu i ideal, ali ne samo kao Uskrsloga nego i Raspetoga. Autor, pak, potaknut željom mladih iz Vjerničkoga društva "Mihael" da im dadne u ruke tekstove razmatranja na koje bi se trajno mogli iznova vraćati, ponovno proživljavati razmatranja, s njima produbljivati molitvu, osvježavati prosvjetljenja, obnavljati odluke, napisao je ove duhovne vježbe vodeći se isključivo zahtjevnom ignacijanskom metodom, ali ne na način čiste logike, nego uz nauk Objave i Učiteljstva. Uspio je graditi iznijeti s puno poticaja, usporedaba i primjera. Sama razmatranja su nešto dulja, no ne s namjerom da se sve u svakoj molitvi pročita i promeditira, što ne bi vodilo dubljoj obnovi, nego da se iz obilja izabere ono što će pojedinca više poticati i voditi savršenosti, a ostalo, pak, da se ostavi, uzme kao duhovno štivo ili da se razmotri drugom prilikom. Otac Fuček slijedio je u knjizi tehniku međunarodnog citiranja: Sveto pismo, koncilski i drugi dokumenti Učiteljstva navode se poznatim kraticama unutar razmatranja, tekst sv. Ignacija je u uglatim zagradama, a neke nužne bilješke priložene su na koncu knjige.

Nadamo se da će ovo zaista vrijedno djelo pobuditi zanimanje ne samo mladih laika nego i njihovih roditelja, redovnika, redovnica i svećenika. **IP**

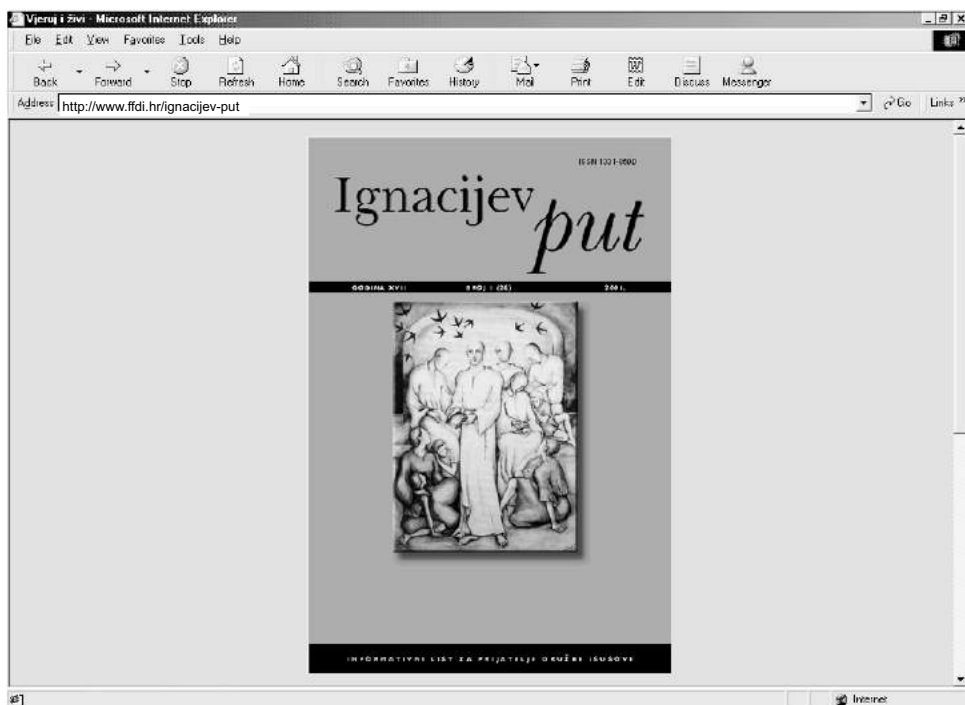
Poštovani čitatelji Ignacijeva puta!

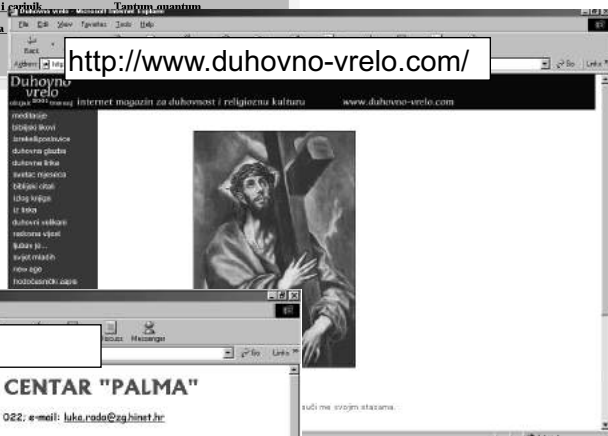
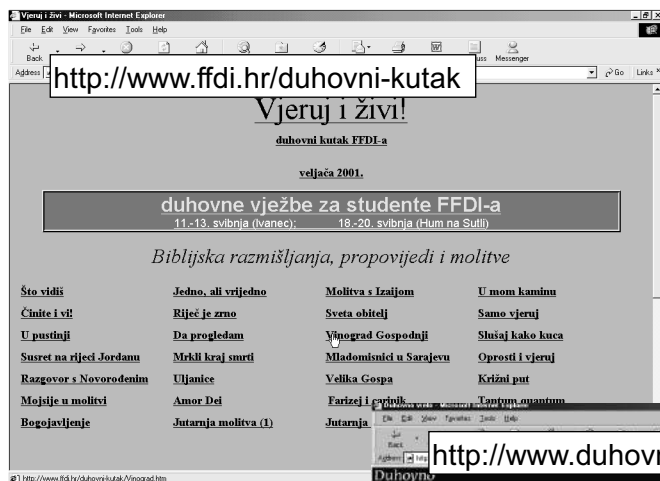
S ovim vam brojem donosimo i jednu novost. Od sada možete Ignacijev put čitati i na www.ffdi.hr/ignacijev-put. Za sada ga objavljujemo u .pdf formatu, a za budućnost planiramo izradu pravog elektronskog izdanja Ignacijeva puta dostupnog na mreži.

Kako je već običaj, na ovim, zadnjim stranicama preporučujemo vam naš izbor Web stranica koje izrađuju i osmišljavaju isusovci širom svijeta. Tu su i dvije novonastale Web stranice na hrvatskom jeziku koje su izradili hrvatski isusovci. Obje te stranice obiluju razmišljanjima nad biblijskim tekstovima. Nadamo se da će vam koristiti u osobnoj duhovnoj izgradnji!

Uredništvo

<http://www.ffdi.hr/ignacijev-put>

OMNIA
AD
MAIOREM
DEI
GLORIAM